slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

»Minuli so časi, ko se je smatral boj med cerkveno in civilno oblastjo za potreben. Danes je nujna potreba po harmoniji obeh za moralni preporod našega naroda.«

Ljubljanski župan dr. Puc 14. 7. 1929.

LETNIK XLIII SEPTEMBER 1992 ŠT.9 NO.9

RAZPRODAJA SLOVENSKIH PODJETIJ

Že dalj časa, in dejal bi tudi, da slovenskemu narodu več ali manj prikrito, prehaja slovenska lastnina v tuje roke in sicer: počitniške hišice, hoteli, trgovine, tovarne, hiše z zemljišči...itd.. V mladi slovenski državi je danes vse naprodaj tudi pamet in z njo gospodarska nerazsodnost.

Kaj vse se dogaja?

Koncem julija letos je italijanska družba Saffa postala 76-odstotni, večinski lastnik, papirnice Količevo, katero je l. 1920 ustanovil France Bonač. L. 1947 jo je tedanja slovenska komunistična oblast podržavila. Poslovanje in velika večina uradnikov bo italijansko.

Papirnico Vevče lasti, kot večinski lastnik, Brigl Bergmeister iz Avstrije. V tej papirnici je novi lastnik že ukazal, da se morajo uslužbenci, kot pogoj zaposlitve, v 6 mesecih naučiti, oziroma biti vešči nemškega jezika.

Podjetje Zlatorog v Mariboru lasti nemško podjetje Henkel.

Tobačno tovarno v Ljubljani je v posestniških rokah hamburške Reemstsme. Tudi Pivovarna v Ljubljani je že v tujih rokah.

Elan - slovenska znamka, slovenski ponos - je v hrvaških rokah. Novi hrvaški lastnik Elana je v Begunje že pripeljal svoje hrvatsko vodstvo in uvedel v uradu hrvatski jezik.

TES Brestanica, nekdanje podjetje Vidma Krško, je odkupilo avstrijsko podjetje Duropack.

IMV v Novem mestu lasti, kot večinski lastnik, francoski Renault.

Podobno se dogaja v Kranju, Jesenicah, Kopru in drugih slovenskih mestih.

Lista slovenskih proizvajalnih podjetij, ki so na prodaj, je, pravijo, dolga, neobjavljena in narodu prikrita.

Kaj iz tega, dejal bi, kratkovidnega, nepremišljenega in nerazsodnega ravnanja sledi? Enostavno povedano naslednje: tuja lastnina pomeni vsestransko delavno prisotnost tujcev v Sloveniji. Kot večinski lastniki slovenskih podjetij bodo imeli močne gospodarske baze s pomočjo katerih bodo vplivali, še več, celo diktirali slovenski vladi, večkrat tudi odločali na izrazito političnih področjih.

Namesto da bi bila slovenska proizvajalna in druga podjetja, slovenska imovina nasploh, trdnjave, slovenski ponos, mlade slovenske državne politične moči, - bodo postala, po krivdi sedanje, z atavističnimi prilepki obremenjene slovenske vlade in enoumne, v preteklost zagledane slovenske birokracije, - oaze slovenskega raznarodovanja. Te oaze slovenskega raznarodovanja ne bodo osamljene pač pa med seboj močno povezane.

Novi prišleki, tujci, večinski lastniki, bodo organizirali otroške vrtce, šole, gostinjske obrate, razna gospodarska in kulturna društva, poleg pa s svojimi vplivi skušali priti do izraza na vseh področjih slovenske narodnega in državnega življenja.

Prehod slovenske imovine v tuje roke, tuje lastništvo, je, lahko rečemo, nepovratno in nepreklicno.

Pot nazaj je težavna, v mnogih primerih nemogoča. Obstojata v glavnem dva načina: z razlastitvijo, kar se redno dogaja v revolucijah in podobnih državnih prevratih in dalje s postopnim odkupovanjem s strani drugih podjetij, pri katerih je udeležena tudi država. Dodati pa moramo takoj, da ne za isto ceno.

Vsa ta divja, nesmiselna, negospodarska in nepremišljena, razprodaja, brez treznega pogleda v bodočnost, bi lahko preprečili z varnostnim mehanizmom, z zakonsko omejitvijo, in sicer: za posamezna podjetja z manj kot 45- odstotne udeležbe. V celotnem slovenskem gospodarstvu, ki vključuje poleg soudeležbe pri podjetjih še razne vrste kreditov, posojil in raznih koncesij, pa le do 10- odstotkov, največ do 15-odstotkov.

S to zakonito omejitvijo bi se izognili tujemu večinskemu lastništvu.

Pri tem ravnanju pa moramo imeti vedno pred očmi vse premalo upoštevano vodilo, **da politična samostojnost zavisi od gospodarske samostojnosti**, ali na kratko povedano: **brez gospodarske samostojnosti tudi politične samostojnosti ni.**

Le s takim zavestnim gospodarskim ravnanjem bomo ne samo obdržali, pač pa neprestano krepili slovensko državno politično samostojnost in s tem sami ustvarjali ugodne pogoje rasti na vseh področjih slovenskega narodnega in državnega življenja.

K vsemu temu dodajam še dve vprašanji:

1. Ali ne bi bilo bolj pametno, da bi Slovenci - v matični domovini, zamejstvu in zdomstvu - na delniški bazi, kot delničarji, lastili, bili večinski lastniki slovenskih podjetij?

2. Ali nimamo Slovenci dovolj sposobnih slovenskih direktorjev (managers), da bi vodili slovenska podjetja?

Razmislimo o tej važni slovenski zadevi in ukrepajmo temu primerno!

L. Jamnik

POHUJŠANJE V DOLINI ŠENTFLORJANSKI ali ZASMEH DEMOKRACIJI NA SLOVENSKEM

Še veliko več: skrita nevarnost, ki preti samemu obstoju slovenske države. Da, težko so si jo Slovenci priborili, a ni brez nevarnosti.

V svoji knjigi "Premiki" je Janez Janša - in s tem Slovencem storil nič kako veliko uslugo - na kratko in v zelo zgoščeni obliki predstavil Slovencem ljudi, ki igrajo v današnjem slovenskem političnem življenju važno in odločilno vlogo in - hočeš, nočeš - od katerih je odvisna bodočnost slovenske države.

Naravnost sramota je, da predseduje slovenski vladi Janez Drnovšek, komunist, ki ni bil nikoli izvoljen v slovenski parlament in ki se je do zadnjega zavzemal za Jugoslavijo in vodil politiko, "ki je bila povsem nasprotna od plebiscitne volje" slovenskega naroda. Prava ironija je, da zdaj predseduje vladi države, katere ustanovitev je odklanjal in ji nasprotoval. Prav tako je ironija in sramota, da je prišel na krmilo vladi komunist, potem ko je ljudstvo na volitvah komunistom odvzelo pravico vladanja. Ironija tudi, da je dobil najvišje odlikovanje slov. države. Za kakšne zasluge neki?!

Kot izraz dobronamernosti in v duhu resnične demokratičnosti je kljub porazu na volitvah, ki so ga komunisti utrpeli, Peterle vključil nekaj komunistov v vlado, in spet je sramota, da tisti nekateri, ki so bili njeni člani, je niso podpirali, marveč nasprotno, so rovarili proti vladi, katere člani so bili. Med njimi je, seveda, prednjačil Rupel, ki prav tako ni bil nikjer in nikoli izvoljen in je dejansko na volitvah propadel, mož brez značaja in brez spoštovanja osnovnih pravil človeškega obnašanja (pr. njegov članek o emigrantih!), ki mu je bilo glavno načelo zrušiti vlado, ki jo je sam predstavljal. Nikakor ne bi smeli pozabiti, kako žalostno vlogo je odigral, ko je nastopil na ameriški televiziji skupaj z dr. Millonigom, ki se je odlično izkazal, kar se Rupel ni. Nasprotno!

Da so komunsti na volitvah izgubili, jim je vseeno. Obnašajo se, kot da ne bi. Kot na začetku vojne, ko so si zamislili revolucijo in začeli govoriti o narodnih izdajalcih in o beli gardi veliko prej, predno so nastale Vaške straže, tako si zdaj izmišljujejo grožnje in nevarnosti nekih nasprotnikov, ki jih je treba na vsak način "zaustaviti". Argumenti, zakaj zaustaviti desnico, ki jih snuje Spomenka Hribar pod krinko namišljenega klerikalizma, so otročje neumni in samo povedo, da ona niti ne spada, niti ni vredna, da bi sploh smela misliti na izvolitev v parlament. Se je preveč osmešila.

Zanimivo bi bilo dodobra preučiti učni načrt in vodila komunistične visoke šole v nekdanji Sovjetski zvezi. Naši komunisti, ki so se šolali najprej tam kasneje pa na Mačkovi akademiji, so njene nauke poenostavili in neuradno proglasili kot svoje geslo in gibalo: umor, rop, požig. To gibalo so s pridom uporabljali in mu zvesto sledili. Temu pa so dali ali dodali kot enega važnih dejavnikov še laž. Lagali so o revoluciji, češ, da je revolucija bila borba za narodovo osvoboditev. Mi pa dobro vemo in nobenega dvoma ni, da je njihova borba in še bolj njihova osvoboditev bila najbolj kruto suženjstvo. Lagali so in prepričevali ali vsaj skušali prepričati ljudi, da je bil čas njihovega vladanja čas blagostanja, da je bil Peterle nesposoben (ni važno, če smo Slovenci ravno pod njegovo vlado dosegli več kot prej v štiridesetih ali sedemdesetih letih!), ker ni "saniral" zavoženega gospodarstva. Tudi ni važno, da so prav oni, komunisti, pripeljali gospodarstvo na rob propada. In Drnovšek? Četudi ni uspel v ničemer izboljšati težko gospodarsko stanje, ni zato nesposoben, ker je pač komunist. To po zaslugi komunističnih javnih trobil.

Toda ni samo laž, ki je ostala na dnevnem redu komunistične politike. Rop, oziroma kraja, je tudi še

dalje na strani 7

slovenska
DRŽAVA
FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates:
$15.00 per year
$ 1.50 single issue
Advertising: $ .45 per agate line

1987 -1988
Member of Multilingual Press Association of Ontario
Member of Canadian Multilingual Press Federation

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada
Lastnik in izdajatelji Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
646 Euclid Ave., Toronto, Ontario M6G 2T5
Edited by Editorial Board
Urejuje konzorcij Slovenske Države
Zastopnika:
Martin Duh, Calle 105, # 4311, 1653 Villa Ballester, Argentina
Ludvik Jamnik, 79 Watson Avenue, Toronto, Ontario, M6S 4E2, Canada

TELEPHONE & FAX #: (416)-766-4848

Letna naročnina: Za Kanado in ZDA $15.00, za Argentino in Brazilijo po dogovoru, Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države $12.00 U.S. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

MED NAMI

TORONTSKA KRONIKA

Poletje 1992 nam bo ostalo v posebnem spominu. Od junija do septembra...dež, dež, dež.. Sem in tja nas je pogledalo sonce, pa so sivi, težki oblaki prekrili nebo in zalivali pokrajino. Nič ni prahu na cestah, vedno sveže zelenje pokriva zemljo; od obilne moče ni dobre žetve, ne sladkega sadja, ne brezskrbnih dni ob toplih vodah.

Pa svet in življenje gre svojo pot...Da le preživimo to leto, bo že drugo boljše, se tolažimo in z vedrim upanjem zremo v bodočnost.

Ob prazniku dela postojmo in se ozrimo nazaj k dogodkom v naši torontski skupnosti, ki prinašajo v našo vsakdanjost poseben spomin in čar, ki bogate in dajejo smisel našim trudom in stremljenjem za boljše osebno in narodno žitje.

Slovensko letovišče pri Boltonu je začelo novo sezono z Materinskim dnevom. Tam so tudi koncem maja zaključili torontski Slovenci, stari in mladi, svoj pohod v pomoč starostnemu domu Lipa in zbrali preko 60.000 dolarjev. Dom Lipa je poleg naših cerkva in kulturnih središč najlepši dokaz slovenske pridnosti in solidarnosti.

V nedeljo 14. junija je torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič v cerkvi Marije Pomagaj podelil zakrament svete birme večji skupini mladih in vse navzoče pozval, da poživimo vero in ostanemo zvesti otroci in priče Kristusove v vsakdanjem življenju.

Slovesne procesije sv. Rešnjega Telesa ni bilo. Iz velike dvorane Baragovega doma je odmevala evharistična pesem. Primorski duhovnik Joško Kragelj, zaprt več let v komunističnih ječah, je govoril o pomenu Evharistije v življenju vernikov in žrtvah slovenskih mučencev za svobodno domovino. Namesto tradicionalne procesije je č.g. Franci Rataj podelil blagoslov.

Naslednjo nedeljo, 28. junija, za Slovenski dan, pa je sonce z jasnega neba obsevalo množice, ki so se tam zbrale k prvi obletnici Samostojne Slovenije. Sv. mašo je opravil č. g. Rataj, peli so združeni pevci obeh slovenskih župnij. Z njimi je pel tudi profesor Lojze Peterle in njegova žena Branka. Vsi poznamo predsednika prve vlade svobodne Slovenije. Prišel je med nas, bil nam vsem enak, preprost, veren in prijazen, zvest sin slovenske zemlje, nad katero temne sence brezboštva, laži in ostankov tuje ideologije še vedno zagrinajo sonce svobode in prave resnice. V popoldanskem programu smo se z njegovim govorom in programom petja in folklore navdušili za ideale slovenske domovine. Vsakoletni Slovenski dan organizira SLOVENSKO-KANADSKI SVET. Profesor Peterle je isti dan obiskal tudi primorsko pristavo Simon Gregorčič in prekmursko Večerni zvon.

1. julija smo obhajali 125 letnico Kanade. V torontskem High Parku je vodil slavje velik prijatelj Slovencev, poslanec v kanadskem parlamentu, Jesse Flis. Večurno popoldansko prireditev je zaključila slovenska skupina Mladi glas.

12. julija je v cerkvi Marije Pomagaj ponovil sv. mašo Janez Nosan, sin povojnih begunskih staršev, prvi duhovnik iz vrst slovensko-kanadske mladine. Študiral je v Ljubljani, prvo sv. mašo je pel v Dolenji vasi pri Ribnici, rojstnem kraju svojih staršev. V cerkev so ga spremljali fantje in dekleta v narodnih nošah, člani folklorne skupine Nagelj, kjer je sam sodeloval pred vstopom v semenišče. Posebnost letošnjih slovenskih novomašnikov: od tridesetih je šest, ki izhajajo iz slovenskih družin po svetu. Dva sta iz Argentine, eden iz Kanade, po eden iz Italije, Francije in Nemčije.

26. julij - Katoliški dan - spet v znamenju dežja. Geslo dneva: MLADINA ZA EDINOST. Poleg duhovnega je bil pripravljen tudi športni program, ki pa je bil zaradi slabega vremena prestavljen na naslednje avgustove nedelje. Našo mladino so obiskali prijatelji iz Čikaga in se pomerili v različnih športih. Naši najmlajši od 6-10 leta so kar v štirih skupinah igrali 'baseball' in vsi ponosno kazali svoje trofeje.

Nedelja 30. avgusta - Baragov dan. Na letovišču, v Baragovem domu je maševal in pridigal dr. Drago Ocvirk. Tokrat smo se poleg Barage spominjali se svetniških kandidatov škofa A.M. Slomška, škofa Gnidovca in frančiškana p. Vošnjaka.

Na Veliki Šmaren se prekmurski rojaki zbirajo k Proščenju, sredi junija slave primorski Slovenci svojega slavčka, Simona Gregorčiča, naši lovci pa že na praznik dela kronajo slovensko Miss Oktoberfest. Poletje na Holiday Gardens je čas razvedrila in počitka za Slovence iz Oshawe, vzhodnega dela Toronta in okolice.

Nova republika Slovenija je oživela narodnostni duh in ponos v naši kanadski mladini. Že obstoja gibanje, ki prihaja do izraza z mladinskimi srečanji, zlasti v Slovenskem parku pri Kitchenerju, Allistonu in drugod. Bog jim daj pravo misel in poštene voditelje!

Obiskujejo nas gostje iz Slovenije, vsak s svojim namenom. Slovenci po svetu smo postali pomemben del rodne domovine. Želimo, da Slovenija razvije pravo demokracijo, krščanstvo prepolje brezbožno miselnost, da se vrne spoštovanje družini in v javnosti da priznanje praktičnemu kristjanu. Tega smo se naučili Slovenci po svetu, to potrebujemo za srečo posameznika in naroda. Za te ideale prosimo Marijo Pomagaj, da bo Slovenija vsestransko rastla in se razvijala, duhovno krepila in bila s takim ravnanjem častno zarisana na evropskem zemljevidu!

Anica Resnik

IZ DOMAČEGA TISKA

O vračanju škofijskih gozdov

Izjava ljubljanskega nadškofa

Od objave predloga Zakona o denacionalizaciji, ki obsega tudi vračanje premoženja cerkvenim ustanovam (škofijam, župnijam in samostanom), se je stopnjevala gonja proti Cerkvi, češ da se hoče obogatiti na račun ubogih ljudi in postati največji veleposestnik in kapitalist v Sloveniji. Očitki se nanašajo predvsem na vračanje gozdov v ljubljanski nadškofiji. Kljub ponovnim pojasnilom, zavračanjem neresničnih podatkov in zahtevam po popravkih in dopolnilih se gonja proti Cerkvi nadaljuje. Le tako je mogoče razumeti tudi zahtevo za referendum o Zakonu o denacionalizaciji.

V imenu Cerkve na Slovenskem in kot ljubljanski nadškof ponovno izjavljam, da gre Cerkvi za to, da se prizna krivica, ki je bila storjena cerkvenim ustanovam z odvzetjem premoženja in da dobijo cerkvene ustanove jamstvo za finančna sredstva, ki jim bodo omogočala izvrševanje sebi lastnega verskega, vzgojnega, kulturnega in socialnega poslanstva.

Cerkev so verni ljudje, ki iz svobodne odločitve pripadajo cerkveni skupnosti, predstavljajo pa veliko večino slovenskega naroda. Zato Cerkve ni mogoče primerjati s kakšnim pridobitniškim podjetjem. Kar ima Cerkev, imajo ljudje. Vse cerkveno premoženje je samo v njihovo korist, saj omogoča služenje na vseh področjih poslanstva Cerkve.

Vodstvo Cerkve na Slovenskem je pripravljeno v dogovoru z vlado iskati tiste oblike finančnega vzdrževanja cerkvenih ustanov, ki so v resnično korist vseh. Če je mogoče najti bolj primerno in ustreznejšo obliko od vračanja zaplenjenega premoženja, se je ljubljanska nadškofija, kolikor je to v njeni pristojnosti, pripravljena odpovedati lastninski pravici do škofijskih gozdov in drugih nepremičnin, ki jih po svoji presoji ne potrebuje. Kakšna bi bila nadomestna oblika za zagotovitev finančnih sredstev za vzdrževanje in delovanje osrednjih cerkvenih ustanov (Nadškofijski ordinariat, Bogoslovno semenišče, Teološka fakulteta), primerno vzdrževanje, zdravstvena in socialna varnost osebja, skrb za cerkveno kulturno dediščino, Škofijsko klasično gimnazijo in drugo, naj bi bil predmet skupnega dogovora. Cerkev se zaveda, da ne bo nikoli dobila povrnjenih tistih sredstev, ki so jih do danes iz cerkvenega premoženja pridobivali drugi. Pričakuje pa, da bo takih zlorab vendar enkrat konec in da bo v prihodnosti mogoče to vprašanje rešiti na drugačen način, podobno kot v drugih zahodnih demokratičnih državah.

Ljubljana, 27. julija 1992

ALOJZIJ ŠUŠTAR
ljubljanski nadškof in metropolit

Slovenski škofje so pozvali vladno kampanjo, naj preneha z omejitvijo svobodein vpliva katoliške Cerkve.

Vatikanski radijo je poročal 28. julija da so škofje izdali poziv "proti nesmiselni in sovražni kampanji, ki jo slovenske politične sile aktivno zbujajo proti Cerkvi". Med pritožbami so vladne obdolžitve, da se hoče Cerkev obogatiti na račun revežev. Vatikanski radijo poroča, da je dr. Šuštar, ljubljanski nadškof, izjavil, da je ta kampanja v stilu z mišljenjem, ki ga je propagiral komunistični režim zadnjih 45 let. Ta mentaliteta je tako ukoreninjena v njihovem mišljenju, da bo vzelo desetletja predno se bo spremenila. Zato ni za pričakovati sprememb v teku par dneh, mesecev ali celo let.

Vračanje cerkvenih gozdov

Izjava o vračanju škofijskih gozdov, v kateri je ljubljanski nadškof in metropolit dr. Alojzij Šuštar protestiral zaradi očitkov, da se hoče Cerkev obogatiti na račun revnih in postati največja veleposestnica v Sloveniji, vladi pa je spet ponudil skupno iskanje rešitev za financiranje osrednjih cerkvenih ustanov, v okviru katerih bi se bilo mogoče pogovarjati tudi o odpovedi lastninskih pravic nad gozdovi nadškofije, je naletela na spravljiv odziv nekaterih strank, izzvala pa je tudi konkretno ponudbo kabineta dr. Drnovška. Do sestanka med predstavniki vlade in Cerkve naj bi prišlo v drugi polovici avgusta.

PROF. ANDREJ ROT
V OBLJUBLJENI DEŽELI

Tisk: Tone Tomšič Ljubljana 1992. Državna založba Slovenije. Knjiga je uspešnica, je že razprodana. Gre za zanimivo usodo argentinskega povratnika, glavnega urednika Slovenca, odpuščen iz službe po 9 mesecih. Odkrivajo se tajnosti delovanja SKD (Slovenska krščanska demokracija), njene povezave s SLS v diaspori. Nakažejo se najmočnejše osebnosti SKD, vpliv cerkvenih osebnosti, v okviru novega dnevnika Slovenca.

(Resume knjige v naslednji številki)

Bralci S.D.!
Priporočamo se za "pisma uredništvu".

SLOVENSKA FOLKLORNA SKUPINA FRANCE MAROLT V TORONTU

Od 8. do 12. septembra so bivali med nami mladi plesalci ene najboljših folklornih skupin v Evropi. Njen ustanovitelj, France Marolt (1891-1951), je kot študent ljudske glasbe, pevovodja in ustanovitelj ljubljanskega akademskega pevskega zbora, istega imena, posvetil ves svoj čas ljudskim pesmim, ki so tonile v pozabo.

Leta 1934 je ustanovil zavod za raziskovanje narodnostne glasbe, kar je vodilo do plesne skupine, ki ni samo predstavljala, ampak na podlagi novih odkritij ljudske folklore ustvarjala slovenske plese. France Marolt je tako upal, da bo na ta način ohranjena ljudska umetnost ostala trajni del slovenske kulturne identitete.

Po smrti l.1951 je prevzela glasbeno vodstvo skupine žena Tončka (1894 1988). Njena priredba plesov Gorenjske je postala osnova slovenskih folklornih oblik. Njena sestra Marija Šuštar (1904-1988) je do poznih let ostala edina voditeljica in učiteljica v skupini. Od začetka do danes je skupina France Marolt predstavljala slovenski folklorni značaj doma, po Evropi in Združenih državah Amerike in Kanadi (1983) ter si zaslužila mnogo nagrad in priznanj. Njihovi 'celovečerni programi izražajo umetnostno in tehnično čistočo ljudske dediščine.

Leta 1985 je profesor Mirko Ramovš prevzel vodstvo. Na podlagi lastnega študija slovenske folklore, kot sodelavec Marije Šuštar, je preuredil program, ki sedaj obsega vse osnovne karakteristike posameznih slovenskih pokrajin. Nove glasbene priredbe so delo Juliana Skrajnarja.

10. septembra v dvorani Brezmadežne in 12 septembra pri Mariji pomagaj, smo to skupino občudovali in doživeli izreden kulturni večer. Spoznavali smo slovensko ljudsko dušo, kakor je napovedal profesor Mirko Ramovš. Stare narodne pesmi, podane v pristnih krajevnih narečjih so nas peljale v rodno domovino. V plesih so oživele navade in običaji naših prednikov. Plesalci, fantje in dekleta, oblečeni v avtentične, umetniško izdelane stare noše, so nas vodili od vzhoda do zahoda - izpod Triglava v Trento, Rezijo in Tržaško, v Ziljsko dolino na Koroškem, v Belo Krajino čez Dolenjsko na Štajersko in v deželo preko Mure....Vse tod so živeli pridni in veseli ljudje. Iz stoletja v stoletje so se ohranjali iz svoje domače zemlje in zanjo živeli z isto pošteno in zdravo' dušo, ki je znala peti, vriskati, jokati pa tudi moliti.

Ko smo odmaknjeni od mestnega vrvenja sledili predstavi, smo zaslutili lepoto domače zemlje, kot je nekdaj bila, tisto pristno domačo preprostost, trajnost, večno mladost, valovanje iz časa v čas kot valovanje žitnih polj v Beli krajini,, Prekmurju, pastirsko pesem v gorah nad Sočo pod Triglavom. Vrstile so se zgodbe o Kresni noči v Beli krajini, o ohceti v Prekmurju, o sejmih in vaških veselicah, o gosposkih meščanih in gorjancih v cokljah... in še in še.

Za vso to pestrost in umetniško predstavo so plesalci prejeli hvaležno priznanje.

dalje na strani 7

OPOZORILNA ODREDBA

SPREMEMBE ZAKONA O ONTARIO DRUG BENEFIT PROGRAM

Ministerstvo za Zdravstvo bo 25. avgusta spremenilo Ontario Drug Benefit Program.

Ministerstvo je naprosilo neodvisno skupino zdravstvenih izvedencev za spremembo programa. Posledično so bila nekatera zdravila dodana, druga pa odvzeta iz programa.

Predpisana zdravila, ki so potrebna za razne zdravstvene primere bodo še vedno brezplačno na razpolago tistim, ki se ji poslužujejo. Insulin za diabetike je še vedno plačan.

Med zdravili dodani programu so: novo, počasi delujoče zdravilo proti Parkinson's bolezni in zdravilo proti 'shingles'. Zdravila kot so 'sunscreens', 'multi vitamini' in 'antihistamines' so vzeti iz programa.

V glavnem vse spremembe zadenejo le majhen odstotek zdravil, ki jih sedaj krije program.

ZAKAJ TE SPREMEMBE ?

Vlada poskuša izboljšati upravljanje programa in njega izdatke. Trenutno izda nad 1 bilijon dolarjev na leto samo za Ontario Drug Benefit program. V zadnjih 10 letih so se stroški dvignili za 18% na leto. Z zgoraj omenjenimi spremembami upamo znižati te stroške na 14%.

ŠE VEČ INFORMACIJ ?

Ontario Drug Benefit Program nudi te ugodnosti ljudem nad 65 let starosti, ki prejemajo socialno podporo.

Za več informacij kako te spremembe zadenejo vas, kličite Ministerstvo na 'toll-free' formaciji:

1-800-268-1154

IN TORONTO 314-5518
TDD 1-800-387-5559

Ontario

DRŽAVLJANSKA VOJNA V SLOVENIJI

Odgovor Viktorju Blažiču

Justin Stanovnik

Priložena razprava je odgovor Justina Stanovnika Viktorju Blažiču na njegovih šest člankov objavljenih v Slovencu, v katerih je razgrnil svoje poglede na bližnjo slovensko preteklost (težišče je na obdobju 1941-1945). Dr. Stanovnikov odgovor je objavila publikacija "Zaveza" št. 5, letnik 2. št. 2 junij 1992.

— — — — — —

Blažič opremlja svoj spis s pripombo, da je namenjen vodstvu slovenskih krščanskih demokratov, to se pravi vodstvu neke politične stranke. Spis je nekakšno spremno delo k programu bodočega delovanja SKD. Hoče biti besedilo, ki bo na podlagi interpretacije neke preteklosti postavilo okvire, v katerih naj se giblje prihodnja politika stranke. Mnogo vprašanj se nam vzbuja, ko prebiramo to besedilo. Zanima nas seveda predvsem to, zakaj je Viktor Blažič napravil to, ta pregled preteklosti prav v tem trenutku. Kaj je v tem trenutku bilo tisto, kar je narekovalo novo interpretacijo preteklosti. Ne smemo namreč pozabiti, da je to izrazito sporna preteklost in da spornost te preteklosti traja tudi v naš čas. To se pravi, da avtomatično, ko govoriš o neki določeni preteklosti, tudi obnavljaš to spornost. Lahko se seveda vprašamo in smo se pred začetkom branja tudi vprašali, ali bo dal Blažič takšno interpretacijo te preteklosti, da bo zadovoljila ljudi, ki so bili na različnih straneh vpleteni v to preteklost in da bo s to, bi rekel, virtuozno, pravično interpretacijo pomagala zgladiti pretekli spor. Takoj moramo povedati, da se to ni zgodilo.

Blažič seveda ni nepopisan list. Udeležil se je državljanske vojne na strani zmagovite strani. Najprej moramo povedati, da nas ob branju tega besedila prevzame občutje, ki mu po navadi pravimo "deja vue". Njegova ocena te preteklosti se bistveno ne razlikuje od določenih ocen. Take ocene so dosedaj dajali dr. Bučar, dr. Roter, Miklavčič in drugi. To se pravi, da tistega novega, bi lahko rekli, odrešujočega, kar smo od Blažičevega teksta, spričo dejstva, da ga imamo za prodornega političnega in kulturnega analitika, da tega v njegovem tekstu žal nismo našli. Morda se sliši pretirano, ampak je vseeno res, da ni skoraj nobene posamične trditve v dosedanjem besedilu, ki bi jo človek brez pridržka podpisal. S temi konkretnimi primeri ne bomo polemizirali.

Omejili se bomo na nekatere splošne vidike, ocene Blažičevega besedila. Ena od prvih stvari, ki smo jo opazili, je neka odsotnost. Namreč odsotnost nekega bistvenega spoznanja ali bistvene okoliščine, ki mora, ali mislimo, bi moralo določati vsako govorjenje o državljanski vojni. Gre namreč za to, da je zmagovita stran v DV svojega nasprotnika fizično uničila. To se pravi, da danes, ko zmagoviti človek govori o naravi DV, o njenih vzrokih, o njenem poteku, lahko z gotovostjo računamo, da se mu ne bo ugovarjalo. Zakaj se mu ne bo ugovarjalo? Preprosto zato, ker človeka, ki bo v to debato vnesel radikalno različne poglede, tega človeka enostavno ni. Vsako govorjenje o slovenski državljanski vojni je torej govorjenje na pokopališču. In kar iz tega osnovnega spoznanja, bi po našem mnenju bilo to, da bi morali govoriti o DV s posebno občutljivostjo. Ko pravimo s posebno občutljivostjo, mislimo na to, da bi moral že v naprej razmisliti in sam ovrednotiti svoje nazore, če morda v kaki točki ne držijo. Kajti, kakor vemo, radikalnega kritika ne bo. Današnji govorci o DV so esencielno osameli ljudje. In prav žalostno je, lahko bi rekli, da je celo dokaz za njihovo osnovno nereflektiranost to, da tega sploh ne opazijo. Še zlasti bi pričakovali to od človeka krščanske inspiracije, človeka, ki se zdi, in je poučen od finejših etičnih in moralnih premislekov. Vse to je seveda vprašanje kulture in bi rekel eden od mnogih dokazov, kako nizka je kulturna raven slovenske sedanjosti. Že uvodoma moramo tudi ugotoviti, da stil Blažičevega besedila ni jasen. Težko je izluščiti iz razmeroma prepletenega besedovanja tisto, kar v resnici hoče povedati. Izjave niso izrazite jasne in enumne. Toda zdi se, da je o nekaterih izjavah le mogoče govoriti.

Te izjave so morda naslednje:

Prvič Blažič govori o enakomerno porazdeljeni krivdi strani v DV. To je njegova teza. Obe strani sta bili enako krivi, tisti, ki je napadel, ker je napadel, in tisti, ki se je branil, ker se je branil. Zdi se, da Blažič ne priznava nekega prastarega, ne samo krščanskega načela, ampak bi rekli splošno etičnega načela, da je breme krivde na tistem, ki je nek spor začel.

Ob tem moramo povedati tudi nekaj o tem, kako Blažič okarekterizira ta spor. Pravi namreč, da je bil to obračun. Kaj je glede tega treba reči? Treba je reči, da nam beseda obračun ne ustreza, ne zdi se nam pravična. Kajti, kadar govorimo o obračunu, govorimo o dveh krivih strankah, ki se na nekem določenem trenutku, na nekem določenem kraju, spopadeta v odločilnem sporu in temu pravimo obračun. Slovenska DV pa ni imela značaja obračuna. Zakaj ne? Zato, ker je bila ena stran preprosto napadena. In stran, ki je bila napadena, ni nosila na sebi kake krivde, da bi jo bilo treba zato fizično uničevati. Torej to ni bil obračun, ampak napad in obramba. Z besedo obračun pa seveda poskuša Blažič pri stranskih vratih še enkrat, ko je to pri glavnih vratih jasno povedal, povedati, da sta obe strani obremenjeni. V resnici pa je v trenutku, ko so komunisti začeli pobijati slovenske župane, bila ena stran zgodovinsko neobremenjena, ali bolje povedano, neobremenjena do take mere, da je zato po nekih javnih, moralnih in etičnih pravilih ni imel nihče pravice fizično izločati iz političnega prostora. Da pa je vsaka stranka, vsaka politična pa tudi gospodarska, kulturna ali religiozna formacija v nekem smislu kriva, to je seveda res. Kajti vsako družbeno telo je krivo že zato, ker zavzema nek določen prostor in gotovo v svoji zgodovini dela takšne ali drugačne krivice, stvari, ki jih imajo nekateri ljudje za krivice. Toda bistvo cele stvari je v tem, da ta stran ni bila tako kriva, da bi jo bilo treba fizično uničevati.

Takoj in v zvezi s tem povejmo tudi, da Blažič stran protikomunističnega upora pretirano, lahko bi rekli celo, do neznosnosti obremenjuje. Kaj namreč pravi? Pravi, da bi nasprotna stran morala odgovarjati na komunistični napad ilegalno. To se pravi, da ne bi smela svojega upora pri okupatorskih oblasteh legalizirati, ampak iti v popolno ilegalo. Drugič pa, da bi morala voditi tako intenziven protiokupatorski boj, da bi pritegnila boja in borbe proti okupatorju željni slovenski narod, zlasti njegovo mladino v svoje vrste in tako vzeti revolucionarno substanco komunistični partiji. Jasno je, da je bilo to nemogoče zaradi tega, ker so komunistični uboji in strahovlada, ki je nastal v poznih zimskih, pomladanskih in poletnih mesecih 1942 po slovenski deželi pa tudi po slovenskih mestih bila tako velika, da je strah in teror bil tako hud, da ga ni bilo mogoče preprečevati še z novim ilegalnim terorjem. Ne smemo namreč pozabiti, da so bili ljudje na strani protikomunističnega upora ljudje, ki niso mogli enako cinično in makiavelistično uporabljati vseh sredstev v boju. Protikomunistična stran je namreč vedno tudi branila slovenskega človeka, in sicer v veliki meri, ne samo svojih ljudi ampak tudi Slovence v celoti. O tem se danes malo govori, o tem se danes malo ve, ampak je ena od značilnosti slovenske DV. Če bi šli katoliški protikomunistični uporniki v ilegalo in bi začeli s protirevolucionarnim terorjem, potem bi se zgodilo dvoje: intenziteta eksterminacije Slovencev bi se nesluteno intenzivirala na eni strani, na drugi strani pa bi se s totalnim ilegalnim medsebojnim obračunavanjem dveh sil popolnoma razbremenile okupatorske sile. To se pravi, da bi s tako revolucionarno taktiko predvsem ustregli italijanskemu okupatorju.

Značilno pa je to, da so vsi avtorji iz tako imenovanih, bi rekel, revizionističnih krogov, to so v glavnem bivši krščanski disidenti, ki so iz kakršnihkoli razlogov sodelovali v DV na komunistični strani, zlasti so bili to seveda krščanski socialisti, da vsi ti ljudje breme očitkov nalagajo na protikomunistični katoliški tabor, češ da ni napravil vsega, kar bi moral. Pri tem ga značilno obremenjuje do take mere, da je objektivnemu bralcu jasno, da nalog, ki jih ti ljudje zahtevajo glede preteklosti, da se te naloge niso mogle izvesti. Mogoče je šel Bučar tukaj še mnogo dlje kot Blažič. Kajti iz Bučarjevega teksta, naslov knjige je Usodne odločitve, izhaja pravzaprav tale stavek: "Zakaj ste vi, ki ste vlekli nazaj, tako nespretno in tako neučinkovito vlekli, da smo mi, ki smo vlekli naprej, zmagali?"

Značilno je torej, da ti ljudje ne govorijo o svoji krivdi. Konkretno, v Blažičevem tekstu zaman iščemo kakšno oceno svoje lastne zgodovinske vpletenosti v DV. To je gotovo zelo čudno in je spet nov indic za nereflektiranost celotnega gledanja na to konkretno preteklost. Torej, krivi so drugi, mi nismo krivi. Človek se sprašuje, kako to, da je možna taka odsotnost neke, bi rekli, zrelosti. Nesposobnost, gledati na svojo preteklost, bi lahko rekli, moško ,trezno, pripravljeni videti svoj delež, svojo vpletenost, njeno naravo, njeno upravičenost, njeno etičnost. Nekaj nedozorelega je v tem. To občutje za lastno vlogo pa tudi za lastno krivdo v DV tako kriči s svojo odsotnostjo, da lahko uporabljamo to latinsko sintagmo Clamat per absentiam.

V resnici pa je bilo tako, spričo notranje slovenske situacije in spričo mednarodne situacije. Da bi se Slovenci DV in povojnemu komunističnemu totalitarizmu lahko izognili samo, resnično samo na en način, da bi velika večina slovenskega naroda izjavila komunistom, da ne vstopajo v njihov projekt. Vse druge opcije so se končale ali bi se končale, približno enako, kakor se je ta, za katero so se sile odločile. Tudi če bi se Slovenci v celoti distancirali, praktično govorjeno v celoti, od komunističnega projekta, še vseeno ne bi bila nobena garancija, da bi komunizmu ušli. Kajti toliko komunistov je na Slovenskem bilo, da bi lahko vzpostavili svojo vlado pri naših južnih sosedih in bi potem kot osvobodilna vlada prišla po vojni v Slovenijo, spričo tega, kakor so se odločali zapadni in tudi vzhodni zavezniki. Toda gotovo je vsaj to, da bi bili v tem primeru kot narod enotni. Ne bi grešili nad lastnim narodom.

Tako pa krščanski socialisti, poleg Sokolov in poleg tako imenovanih kulturnikov v resnici nosijo veliko breme, ker so s svojim ugledom, s svojo veljavo pri ljudeh, ogromno prispevali, da se je toliko Slovencev odločilo za angažma v tako imenovani osvobodilni vojni. Ampak, kot rečeno, Blažič, Bučar, Miklavčič in drugi, deloma tudi Roter, o svoji krivdi ne govorijo. Oni se odločajo za drugo taktiko, za taktiko kazanja s prstom na druge ljudi.

Dva razloga bi lahko navedli za to žalostno pomanjkanje reflektiranosti. Prvič je to dejstvo, da so zmagali. To jih je tako določalo, da dejansko na to ne morejo pozabiti. Ne morejo pozabiti, da so bili v resnici premagani. Drugič pa je to dejstvo, da ne vedo, zares ne vedo dobro, kaj je to komunizem. Oni se niso v sebi dokopali do adekvatnega vedenja, kakšnemu nestvoru, intelektualnemu, moralnemu, političnemu, zgodovinskemu so pomagali pri rojstvu. Ker so pač bili zraven, se do tega ne morejo ali nočejo dokopati. Ljudje pa, ki bi jim danes jasno povedali, bi jih z doslednim spraševanjem gnali do tega priznanja, teh ljudi seveda ni, ker so jih ubili. To je tudi ena posledica tega, da govorijo na pokopališču. Obsodba krščanskih socialistov je namreč zelo velika, ne samo zato, da so tukaj povzročali ljudem veliko bridkosti. Hujše je to, da so se izkazali za nehistorično silo. Krščanski socialisti so bili v bistvu samo snov, na kateri se je lahko nekaj gojilo, so bili dejansko samo bakterijsko gojišče. Bili so esencielno nezgodovinska sila. Zato je po svoje razumljivo, da iz nekega podzavestnega vedenja o svoji usodi zahtevajo od svojih nasprotnikov, da bi reševali njihov položaj, prav zaradi svoje esencielne nezgodovinskosti. V resnici z ničemer ne bi mogli tako zelo jasno in določno precizirati svojega stališča. Prav to, da ne vidijo svoje krivde, znova govorijo o svoji nezgodovinskosti in drugič s tem, da krivdo za svojo usodo zvračajo na svoje nasprotnike, ki jim s tem priznavajo zgodovinskost.

Da Blažič nikakor ni nepristran, opazovalec, ampak je zelo krivičen opazovalec, kaže tudi dejstvo, da govori o enaki intenziteti boja na obeh straneh. V resnici je to daleč od resnice. Katoliški uporniki so se borili tako rekoč po načelu tistega starega slovenskega pregovora "On je mene s kolom mahov, jaz sem njega z žakljem pahov." Ko bi slovenski katoliški protikomunistični uporniki delovali po načelu zob za zob, kakor jim danes krivično Blažič očita, potem bi mnogo Slovencev izgubilo življenje. Najhujši pa je Blažičev očitek, ki sicer ni vključen v to razmišljanje, ampak enega prejšnjih tekstov, da bi namreč domobranci, ko bi zmagali, ravno tako radikalno in totalno fizično obračunali s svojimi nasprotniki. To se mi zdi ena od najstrašnejših klevet, ki je bila izrečena zoper te nesrečne ljudi. Še potem, ko so ležali pobiti po roških in drugih breznih, pride nekdo s krščansko inspiracijo in jih obremeni s tako krivičnim očitkom.

V zvezi z vpletenostjo krščanskih socialistov moramo seveda povedati še nekaj drugega. Krščanski socialisti namreč poznajo neko določeno arijo, ki jo zapojejo, kadar nastopi za to potreba. Pravijo namreč takole: "V začetku je bila OF pluralna koalicijska tvorba, pozneje pa so prišli komunisti, to pluralnost razbili in vzpostavili svojo komunistično totalitarno oblast". V resnici je stvar drugačna. Totalitarizem v Of se ni začel šele z Dolomitsko izjavo, ampak mnogo prej. Totalitarizem je v jedru leninskega genija samega, v njegovem osnovnem projektu. To je njegov zadnji in končni namen, vzpostavitev totalitarne oblasti.

In krščanski socialisti so pač pri tem napravili to napako, da so se, kakor pravijo, dali prevarati. To je seveda še vprašanje, ampak oni pravijo, da so se dali prevarati. Zdaj pa nastane vprašanje: Ali se sme politično delujoči človek dati prevarati? Po naši pameti ne! Zlasti se ne bi smel dati prevarati po tem, ko se pojavijo besi, in so nekateri vstali in izjavili, da bodo z njimi sodelovali pri njihovem projektu. In potem se je zgodilo, kar se je zgodilo. Mnogo bridkosti, mnogo trpljenja, mnogo življenj je na najstrašnejši način bilo izgubljenih. Pa ne samo to, zgodilo se je nekaj neprimerno hujšega, svobodnemu človeku so vzeli svobodo. In prav ti borci za svobodo, za osvoboditev človeka pred okupatorjem pa tudi socialno, so po vojni, ko se je ta projekt javno in nesramno izvajal, sodelovali pri tem projektu in niso ničesar napravili, da bi ga onemogočili. Gre torej za zgodovinsko zmoto, tako pravijo. Tukaj pa nastane vprašanje, da bi si morali Slovenci zgodbo, ki smo jo doživeli v DV, dobro zapomniti. Prav iz tega stališča, da ne smemo.....

Prišli so torej besi, kakor pravi Dostojevski, in našli so se ljudje, ki jih v Dostojevskejem romanu Besi pooseblja Julija Mihajlovna, ki so se radi igrali z liberalnimi idejami in jim je bilo všeč, da bodo rešitelji naroda in so opravljali vlogo, ki jim je bila dodeljena. Ne gre namreč samo za preteklost, gre tudi za prihodnost. Kajti veliko spoznanje slovenske zgodovine bi moralo biti, spoznanje, ki bi ga morali vključiti v Arcanum imperij slovenske politike, bi

dalje na strani 6

ROMANJE V MIDLAND

Govor g. Staneta Pleškota, predsednika Tabora pri Spominskem Križu.

Dragi romarji!

Če pomislimo na razne spremembe, ki so se zadnji dve leti zgodile v Sloveniji, potem se ob tem našem romanju marsikdo lahko upravičeno vpraša: po kaj še hodimo v Midland, saj zdaj množice romajo v sam Rog, v Teharje, na Podutik, v Krimsko jamo in na druge množične grobove? Res je, da z našim današnjim spominom ni primere z občutki, ki človeka prevzamejo v tišini gozdov, tik ob jamah, kjer sta pred 47. leti gospodarila sovraštvo in smrt. Ne pozabimo ga, da smo se na tem kraju že skoraj vsa leta našega izgnanstva poglabljali v vso tisto grozo in trpljenje, česar narod doma ni smel vedeti in o čemer je bilo prepovedano govoriti. Tudi razmere v domovini so še take, da narod potrebuje naših molitev in priprošnje naših mučencev.

Ko smo pred 17. leti vkopavali te kamne in mednje postavili križ, je ta kraj dobil še veliko globlji pomen. Ob takih kamnih so vstajali obrazi mnogih naših bratov in sestra, ki so bili pomorjeni samo zato, ker so odklonili komunizem in njegov nauk.

Za veliko večino, ki prihajamo sem, je ta spominski križ pomenil več kot samo kraj, kjer smo obujali spomine: bil je kakor rešilno znamenje ob naši begunski poti, kjer smo se ustavljali in se duhovno okrepčali; je kakor telefon, ki drži zvezo med nami in onimi, ki so trpeli in umirali doma. Tu pod križem smo se spoznavali in čutili, da nismo bili več sami. Ob premišljevanju njihovega trpljenja smo postajali z njimi eno, posebno če smo znali pogledati na križ in na Križanega, ki ve za vse gorje in tiho nosi tudi našo skupno bolečino.

Pričakovati je bilo, da bo ta križ za nekatere tudi znamenje nasprotovanja. To je od prvega dne tudi bil. Vzrok za to je v tem, ker je postavljen v spomin na izdane in pomorjene domobrance, kar je obenem tudi obsodba OF in vsega, kar se je v Sloveniji zgodilo pod krinko te velike laži. Druge razlage ni. Tudi ta nasprotovanja položimo pred križ, enkrat bodo že utihnila v spoznanju.

Misel na naše mučence nam je bila tu ob križu vedno vir notranje moči in zvestobe ideji, za katere so padli. Tudi v dneh, ko so se kopičili oblaki in je iz njih padalo blato. Po romanjih na ta kraj pa se je jutrišnji dan zdel svetlejši, v temo je boleče utripala iskra upanja, čeprav dostikrat nismo vedeli, v kaj naj upamo.... In se je zgodilo tisto, česar nismo slutili ali pričakovali, na kar nismo mislili, v kar smo samo trmasto verovali... namreč, da toliko prelite krvi ne more biti prelite zastonj, - svetovni komunistični imperij, na višku moči, ki je grozil zavzeti ves svet, se je čez noč zrušil v razvalino. Neverni svet se temu še danes samo čudi; ko bi voditelji imeli vero, bi morali ponižno priznati, da to ni bilo delo človeških rok.

Tudi v Sloveniji so se temu režimu zamajala tla. Tam res še ni vse tako, kot bi moralo biti, toda napočil je nov čas, ki je ljudem prinesel vsaj nekaj svobode, da govore, kar hočejo in se počasi otresajo strahu, ki jih je 50 let pritiskal ob tla. Dobili smo svojo državo, po kateri je narod sanjal vec ko tisoč let - toda v njej spet vladajo preoblečeni partijci, narod pa je še bolj razdeljen kot prej. V parlamentu se grizejo za razne reforme, do teh pa ne pride, ker je tam še preveč takih, ki hočejo po starem, brez dela dobro živeti, pošteni narod pa nima ljudi, ki bi ga spravili na zeleno vejo. Navsezadnje so vsi, eni kot drugi, zrasli v rdečem raju, zato je tudi njihovo delo več ali manj krašenje nove hiše na zunaj, manjka pa globoke moralne prenove, brez katere ne bo resnične demokracije in ne iskrenega pomirjenja v novi državi.

V tem pogledu je še največ obetala zamisel o narodni spravi, a še ta ni zajela ljudi, ker ni bila iskrena. Po znanem 'udaru po desnici' je zdaj že povsem jasno, da so misel o spravi sprožili ljudje, ki je v resnici niso hoteli; oziroma so jo hoteli samo kot masko za pokrivanje zločinov OF in NOB, niso pa bili pripravljeni priznati svojega kajnovskega zločina nad lastnim narodom. Ljudem so nekako vsilili takoimenovano 'spravno pobožnost' v Rogu, sam Kučan pa ni pokazal toliko dobre volje, da bi pomorjene domobrance vsaj enkrat imenoval s tem imenom, čeprav je šlo prav zanje. Partizanski borci so takoj zavpili, da se spravili ne bodo, Kučan jim je dal pa potuho, rekoč: brez borcev sprave ni. Tako je šlo vse po vodi. Poštenim ljudem pa zdrava pamet pravi, da brez priznanja krivde in pravične kazni ne more biti sprave.

Nova oblast je odprla poti do množičnih grobišč, rotijo se in obljubljajo, da se kaj takega ne sme vec ponoviti, največji krvniki pa še vedno svobodno hodijo sredi Ljubljane in niti eden še ni odgovarjal za svoje zločine. Nekateri mislijo, da bi kaznovanje zločincev podžgalo le novo sovraštvo med narodom. Kako preračunana zlobnost! Pozabiti tako velik zločin je poroštvo, da se bo kaj podobnega še zgodilo.

Komisija za odkrivanje grobov ne pride nikamor; po prvih odkritjih pred dvemi leti je vse zastalo. Menda niti ne vedo, koliko grobišč še niso našli, niti ne vedo, v katerih od znanih so pobiti domobranci. Stari funkcionarji in heroji se vsi od kraja sprenevedajo: nihče ni moril, nihče ni bil niti zraven, večina je za to pobijanje 'slučajno' zvedela šele 6, 10 ali 20 let pozneje. Na drugi strani revolucije pa toliko žrtev; slišal sem število 35 tisoč pa tudi 50 tisoč. Odgovori teh zagrizenih morilcev so višek cinizma, tu je nekaj zelo, zelo narobe. Tega pa niso krivi samo komunisti, ampak vsi, ki tako stanje dopuščajo. Narod bo enkrat sodil vse, ker niso izvršili svojih dolžnosti, ko bi jih lahko in bi jih tudi morali.

Pred nekaj dnevi sem v AD bral naslov članka: Slovenia the one that got away... Po naše bi to rekli: Slovenija, ki je ušla... ki jo je odnesla... Nisem bral dalje, obstal sem kar pri teh besedah in se zamislil. To je govorica lovcev in ribičev. Tu se Slovenija brez dvoma primerja z BiH ali prej s Hrvaško. Sloveniji je bila daljša vojna prihranjena. Za zdaj to drži, a če pogledamo nazaj, je slika drugačna. Slovenci smo v času vojne in revolucije med leti 1941-46 plačali višji krvni davek kot katerakoli druga država na svetu. Števila žrtev verjetno nihče ne ve, ker niso zapisovali, in še tisto, kar je bilo zapisano, so uničili zadnje dve leti, da ne bo dokazov. Toda Bog ve za vse trpljenje in pozna vsako žrtev. Vsa po nedolžnem prelita kri zdaj prosi za naš narod in mu krajša dni preizkušnje. Zase sem trdno prepričan, da so na Slovenskem zmagali pomorjeni domobranci. Kar smo dobili v naše dobro, imamo po njihovi priprošnji, tudi tisto... da je Slovenija ušla.

Ko se zadnje mesece večkrat zdi, da gre v Sloveniji spet vse na slabše, po starem, nam gotovo ne more biti všeč, a upanja ne smemo izgubiti. Tisto prerivanje v vladi ni drugega kot zadnji poskusi obdržati oblast in vse, kar so si nagrabili s prevaro in lažjo. Mi se pa še naprej oklepajmo križa in slovensko usodo zaupajmo njim, ki so za svoj narod dali vse. Prosimo danes Križanega, naj ostane z nami, vrne pa naj se tudi v domovino ter v zasebnem in javnem življenju zavzame mesto, ki mu gre. Potem bo življenje brez komisij in zaupnic steklo v pravo smer. Zaupajmo, da bo po žrtvi naših mučenih bratov in sestra slovenska zemlja iz sedanje zmede vstala očiščena in prenovljena; nič več ne bo raj po načrtu brezbožnih revolucionarjev, ampak bo spet postala domovina veselih in poštenih ljudi med katerimi bo hodil Bog in si bodo bratje in sestre delili srečo in kruh.

PLAN FOR TOMORROW WITH

CANADA SAVINGS BONDS

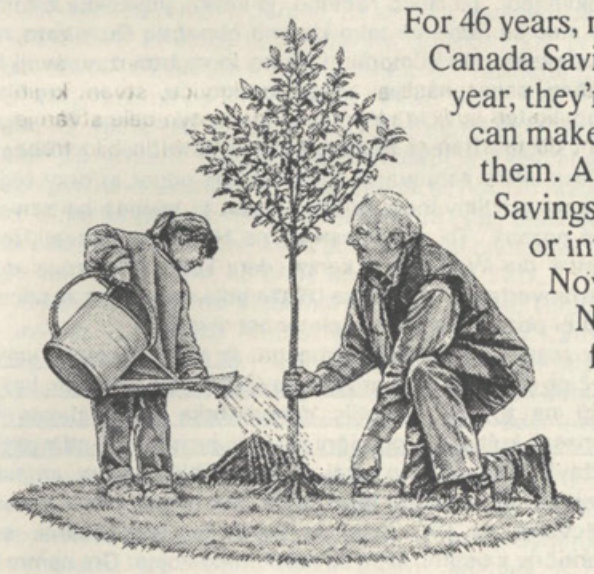

For 46 years, millions of Canadians have counted on Canada Savings Bonds to build their future. Again this year, they're one of the best all-round investments you can make. And you don't have to be a citizen to buy them. Any Canadian resident can buy Canada Savings Bonds. They're on sale wherever you bank or invest from Monday, October 19 to Monday, November 2. You may date your payment November 2, so that you don't have to pay for your bonds before they start earning interest on November 1.

Safe and Secure. Canada Savings Bonds are fully guaranteed by the Government of Canada. They're a safe, secure investment that never falls in value.

Cashable Anytime. Canada Savings Bonds can be cashed at any time, so your money is never locked in.

Competitive Rate of Return. Canada Savings Bonds offer a competitive rate of return, especially when you consider that they can be cashed at any time. This year's rate of return and purchase limit will be announced in mid-October. Details will be available wherever Canada Savings Bonds are sold.

Don't Be Late! Remember, November 2 is the last day you can buy your new bonds at face value. But the bonds may be withdrawn from sale at any time.

Canada Savings Bonds

Les Obligations d'épargne du Canada

Buy Yours From Oct. 19 To Nov. 2

Canada

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA

646 Euclid Ave., Toronto M6G 2T5
Tel: (416) 532-4746 Fax: (416) 532-5134
747 Browns Line, Toronto Tel: (416) 252-6527
John E. Krek's Slovenian (Toronto) Credit Union

OFFICE HOURS

Monday	10 a.m.	- 4 p.m.
Tuesday	10 a.m.	- 8 p.m.
Wednesday	10 a.m.	- 4 p.m.
Thursday	10 a.m.	- 8 p.m.
Friday	10 a.m.	- 8 p.m.
Saturday	10 a.m.	- 1 p.m.

NEW TORONTO

Tuesday	1 p.m.	- 8 p.m.
Thursday	12 p.m.	- 8 p.m.
Friday	11 a.m.	- 8 p.m.
Saturday	9 a.m.	-12 noon

BITI ČLAN HRANILNICE - JE V KORIST TEBI IN V POMOČ PRIJATELJU!

DRŽAVLJANSKA VOJNA V SLOVENIJI

nadaljevanje s strani 4

moralo biti to, da se v zgodovini pojavljajo besi in da jih je treba identificirati. Tukaj moramo nekaj besed spregovoriti o kulturi. Narodova kultura je malo vredna, če v tistem trenutku, ko jo narod najbolj potrebuje, ni sposobna identificirati besov. Kajti v prihodnje se bodo besi še pojavljali, ampak pojavljali se bodo v različnih oblikah, ne vedno v podobi politkomisarskih krvnikov, ampak lahko v povsem drugačnih oblikah. Bodo pa za narodovo prihodnost in za narodovo zdravo in normalno življenje v zgodovini ravno tako usodni. In spet bo odvisno od kulture, ali bo sposobna, ali bo tako trezna, ali bo tako zrela, ali bo tako poglobljeno reflektirana, da bo izjavila: To so sile, s katerimi pod nobenim pogojem ne smemo sodelovati! Lahko se smejemo stavku, da je zgodovina magistra vitae, lahko ga jemljemo z rezervo, ampak česa za božjo voljo bi se pa iz zgodovine le lahko naučili. V času, ko nas od preteklih napak še vse boli, ko čutimo, kako smo oslabljeni, bi morali na to misliti.

Blažič z ničemer ne kritizira ali ocenjuje slovenskega umora poleti, jeseni, na zimo 1941 na Gorenjskem in Štajerskem, ampak ga smatra podobno kot Bučar v svojem dražgoškem govoru, za izbruh narodove volje po obstoju. Ampak izbruh narodove volje po obstoju, ki je nekaj sijajnega, nekaj, kar moramo pozdraviti, moramo vendar živeti v soju normalnega uma. Če pa so se ljudje uprli v času in na način, ki je klical samo katastrofo, pa tega ne smemo pozdraviti. To ni nekaj s čimer bi se morali hvaliti, ampak je nekaj, nad čemer bi se morali zamisliti. Ali je to slovenska politična pamet? Ali ni morda to ista pamet, ki je pol stoletja pozneje, ko smo izstopali iz komunizma, glasovala za Krambergerja, tako da je vsak peti Slovenec glasoval za bolnega človeka, očitno bolnega človeka, in je vsak drugi Slovenec ali še več kot vsak drugi Slovenec glasoval za bivšega jecarja in se je tako pokazal politični rezon, kakor ga je pokazal vzhodni najskrajnejši Balkan, Bolgar, Romun, Srb.

Naj tukaj povemo dva stavka o Dražgošah, za katere pravi Blažič, da si jih ne bi mogli zamisliti brez tega revoltiranega razpoloženja. Glede Dražgoš moramo reči dvoje. O Dražgošah je mogoče govoriti iz dveh vidikov, kot o mitu in kot o resnici. Kaj so Dražgoše v okviru mita, vemo, toda Dražgoše je mogoče oceniti tudi s stališča njihove takratne gole resničnosti. Iz tega vidika pa so bile Dražgoše samo oblika nasilja, in sicer nasilja, ki ga je organizirala komunistična partija, nasilja, ki je bilo vodeno in planirano od ljudi, ki so se izšolali v Španiji in ki je imela v primeru Dražgoš en sam cilj: namreč, da prisilijo prebivalce neke slovenske vasi, ki so že pokazali z obnašanjem in govorjenjem, da komunizma in partizanstva ne marajo, so jih hoteli prisiliti in vplesti v to krvavo igro in jih na ta način prisiliti, da se jim priključijo. V tem je vzorec ali dejanje, taktika iz učbenika. Na isti način so počeli po Dolenjskem in Notranjskem. Pred vasmi, ki so se odločile zoper komuniste, so napadli Italijane, in potem so Italijani prišli, pobili nekaj domačinov in vas požgali. To je bila lahko ali samo kazen za to, ali pa so upali, da se bodo ljudje v stiski pač zatekli k njim. Zato mislimo, da ni dovoljeno danes, ko poznamo malo ta svet, kakšen je bil, peti hvalnic o Dražgošam.

Še v neki posebni točki je Blažičeva interpretacija daleč od resnice in ponovni dokaz nepoglobljenega ukvarjanja s to dobo. Govori namreč o dvojni različni situaciji med vojno in po vojni in pravi naslednje: "Razlika med vojno in povojno situacijo je ta, da so bile med vojno opcije v Sloveniji odprte, po vojni pa so bile vse opcije zaprte, ko se je komunistična oblast že etablirala." V obeh točkah je Blažičeva interpretacija zelo pomanjkljiva, če ne celo diametralno nasprotna dejanskemu stanju. Med vojno namreč, sedaj ko gledamo nazaj ex elentu, vidimo, da ta situacija sploh ni bila odprta. V resnici so komunisti, ko so sprožili svoj veliki projekt in ga ovili v narodne barve odpora proti okupatorju, že zmagali. Spričo dejstva, kakršno je vladalo v odnosu med Rusijo in zapadnimi zavezniki in ljudmi, ki so vodili zapadne obveščevalne službe, sodelovanje Kominterne z zapadnimi obveščevalnimi sluzbami in tako dalje, spričo naklonjenosti, ki jo je mednarodni evropski in ameriški duh gojil do komunizma, je bil ta projekt določen za uspeh v tistem trenutku, ko je bil lansiran. V resnici ga nič ni moglo ustaviti. Situacija med vojno je bila popolnoma zaprta, kakor smo rekli že nekoč v tej svoji kritiki, samo en način je bil, kako bi se Slovenci morda rešili, pa ne zagotovo, je bil ta, da bi frontalno in celostno odklonili sodelovanje v komunističnem projektu. Torej ta Blažičeva ocena je zgrešena.

Po vojni, pravi Blažič, pa smo imeli zaprte opcije, ni se dalo nič več napraviti. Komunistična oblast je bila v vsej svoji totalitarnosti etablirana, podprta od ideoloških centrov, od policije in tako dalje, in tako dalje... Tudi ta interpretacija je napačna. Kajti po vojni se je začela doba, ki je značilna za vsako totalitaristično dobo, začel se je čas odločanja ljudi. Začelo se je kazati, iz kakšnega materiala so bili posamezniki. Ali so bili iz takega, da bodo lahko klonili, da bodo lahko podpisali unconditional surrender - brezpogojno vdajo, in sodelovali z nasilnim projektom, ali pa bodo do tega projekta vzdržali vsaj distanco, kritično distanco, če ne celo notranji odpor. Začelo se je veliko slovensko razlikovanje. In na žalost moramo povedati danes, ko gledamo nazaj, da se je tudi začela doba velikega slovenskega kolaboracionizma in da je velik del slovenske kulture odpovedal. Posledice te kolaboracije čutimo danes, ko pravzaprav ponovno ugotavljamo, da je substanca civilne družbe obremenjena od te kolaboracije, da ne more vzpostaviti čistega odnosa zoper preteklo nasilje prav zaradi tega, ker je s tem svetom kolaborirala. Torej, Blažič absolutno tukaj nima prav, prav zaradi tega, zaradi svoje razmeroma klavrne vloge, ki jo je igral on in njegova skupina, ne more priti do jasnega spoznanja povojne moralne in etične situacije.

Posledica te slovenske kolaboracije je to, da imamo danes inštitucije, znanstvene, kulturne, humanistične zasedene z ljudmi, ki so od te kolaboracije ranjeni; da imamo podjetja, gospodarske organizacije zasedene z ljudmi, ki so od te kolaboracije, ne bi rekel ranjeni, pokvarjeni. To lahko rečemo, je velika slovenska žalost, da smo se Slovenci tako klavrno obnašali. Od nikoga ne zahtevamo, da bi moral iti na trg in se tam izpostaviti in kričati zoper nasilje, zoper krivico, ki se je zgodila. Pričakovali pa bi in zahtevamo lahko od zrelega človeka, od vsakega zrelega pripadnika demokratičnega volilnega telesa lahko zahtevamo vsaj notranji odpor in prav tega odpora pri Slovencih ni bilo. Blažič bi seveda na to vse rad pozabil. To nas spominja na Heinejeve verze: "Ich kenne die Weise, ich kenne den Text, ich kenne die Herrenverfaser." Tukaj se izkaže gola in banalna resnica: rad bi pozabil na svojo vpletenost v sistem.

Iz tega sledi še nekaj drugega. Iz dejstva kolaboracije večine slovenskega naroda s povojnim komunizmom kaže tudi na to, da posledic državljanske vojne danes v današnji kulturni in politični situaciji ne moremo odmisliti. Državljanska vojna je tukaj, v drugih oblikah sicer, ampak razpoke, ki se delajo med ljudmi, ločevanja, so v bistvu ločevanja na DV. Črte, ki se delajo med ljudmi, so identične s tistimi, ki so se delale med vojno. Gre namreč preprosto za to, gre za normalnost, gre za sposobnost, gre za kulturo in gre za nenormalnost, nespodobnost in nekulturo. Gre za poštenost, delo in gre za nepoštenost in nedelo. Prav to danes ločuje ljudi.

Videti je, da se bo bodoča slovenska notranja politična scena razvijala tako, da se bodo začele delati razpoke počez preko strank. Torej v okviru posameznih strank se bo začelo neko osnovno ločevanje in prav to ločevanje bo tako, kakor smo ga v prejšnjih stavkih poskušali opisati. In tega ne videti, se pravi, ne videti neke velike možnosti v slovenski politiki, možnosti, da se preko odločanja za tvorna, živa, produktivna, perspektivna stališca odločamo za trdnejšo slovensko prihodnost. Kar pozdraviti je treba ločevanje! Če gre za ločevanje na moralnem stališču, na etičnem stališču, kar pozdravimo ga!

Še eno vprašanje nam na koncu ostane. Namreč vprašanje, zakaj se je Blažič odločil za obnavljanje medvojnih razprtij s poskusom reinterpretirati preteklost? Trdim, da je Blažičev poseg analogen nekemu drugemu preteklemu slovenskemu posegu. Mislim na poskus Tineta Hribarja, da bi v slovensko ustavo vnesel sintagmo, svetost življenja. Vsi dobro vemo, vsi dobro poznamo zgodbo okoli te sintagme. Kar je bilo pri tem iz Hribarjevega stališča nedovoljenega, je naslednje: hotel je zaradi semantične ambivalentnosti izraza svetost življenja vriniti v slovensko ustavo, ki je osnovni politični, zgodovinski dokument, interpretacijo življenja in sveta neke ozke, majhne intelektualne hajdegerjanske skupine. Prav zaradi tega, ker je bila sintagma svetost življenja taka, da je bila "on the face of it" na videz sprejemljiva tudi za katoličane. Čez nekaj časa pa bi se mogoče Hribar oglasil in nas presenetil z izjavo, da je svetost življenja, s katero so mislili tisti, ki so ustavo formulirali, pač nekaj povsem drugega, kot si pod njo predstavljajo katoličani.

Kje so analogne točke med Hribarjevo akcijo in Blažičevo akcijo? Blažič s svojo reinterpretacijo zgodovine poskuša nekaj drugega, poskuša napraviti naslednje: v okviru politike slovenske krščanske demokracije, ki ji omogoča življenje slovenski katolicizem, za katerega velja, da se je v medvojni situaciji odločil za borbo proti komunizmu, hoče to slovensko politično substanco, ki daje glasove krščanski demokraciji, tej skupini hoče postaviti na čelo disidentsko krščansko skupino bivših krščanskih socialistov. Slovenska krščanska demokracija bi imela zelo, zelo malo glasov, ko ne bi ljudje, ki so se med vojno odločili proti komunizmu, v svojem krščanstvu vztrajali in danes dali svoje glasove za politično vodstvo krščanskih demokratov. Da bi utrdili disidentsko oblast v krščanski demokraciji, je treba znova dezavuirati avtentično vodstvo slovenskega protikomunističnega upora in apologetično utrditi krščanski socializem. To je eden od manevrov, s katerimi bi se rada manjšina polastila poglavitnega dela katoliške tradicije. Torej, vodilno telo, ki mi danes daje glasove, je treba prepeljati na nove pozicije tako, da s kritiko uničuješ njihovo preteklost. To je v bistvu stara krščanskosocialna ambicija in taktika. Spomnimo se predvojnega gesla Krekove mladine: Vrvica tleča, do smodnika vodeča.

Mislim, da je ta poseg resnično škodljiv za trenutno slovensko politiko. Zakaj izkazalo se je, prav iz stališča politične, moralne in kulturne regeneracije naroda, da so mnoge stranke negotove, taktizerske, da jim ne gre za bistvo zgodovinskega trenutka, ki je izhod iz komunizma in regeneracija naše kulturne in politične substance. Razočarala nas ni samo sedanja opozicija, tako imenovana, za katero vemo, kakšna je, ampak so nas razočarale tudi nekatere sile DEMOS-ove koalicije, celo socialdemokrati in zeleni in podobno. Izkazalo se je, da so sile, ki so zares na pozicijah demokracije samo krščanski demokrati, liberalci s Kranja in morda še kaki posamezniki. Torej nastopil je čas, ko bi morali te sile v resnici strniti, poiskati to, kar jih druži in ne to, kar jih ločuje. In prav v tem trenutku je prišel Blažič z interpretacijo, ki morala revoltirati večino volilnega telesa krščanske demokracije. Kako je mogel pričakovati kaj drugega! S takim govorjenjem, s tako nereflektiranim, pa tudi tako krivičnim govorjenjem, bi bilo zelo, zelo čudno, ko se ljudje temu ne bi uprli.

** Podčrtane odstavke - Uredništvo SD.

K tej debati bi dodali še mi pri S.D. nekaj pripomb in stavili nekaj vprašanj.

Zakaj ti oboževalci neuravnovešenega političnega sanjača, Edvarda Kocbeka, ne najdejo toliko poguma, da bi njegove meglene ideje vnesli v miniaturno "neparlamentarno stranko" Krščanskih socialistov (SKS) in na njeni platformi iskali mandat za politično predstavništvo pri slovenskem narodu? Zakaj polagati kukavičja jajca v tuja gnezda?

Zakaj ravno najvidnejši predstavniki krščanskih socialistov postavljajo nesprejemljive pogoje za spravo (npr. pri Resoluciji o Domobranstvu na SSK), pri tem pa nesramežljivo preslišijo glas Tarasa Kermavnerja, ki piše v Celovškem Zvonu (december 1991. IX/33, str. 41), ***"da je bil Kocbek v onem času neusmiljen revolucionar..., ko je odobraval likvidacije političnih nasprotnikov OF"***. In dalje: ***"Pa je vendar podpiral l. 1942 (tudi maja?!) politične umore. Ne verjamem, da iz strahu ali iz oportunizma. Prepričan sem, da jih je sopodpisoval ali vsaj sodajal zanje zeleno luč..."***

In dalje glas, kaj je o teh "sopotnikih" napisal dr. Svato Zupan, (kolega Nagodeta in Sirca) v intervjuju za Mladino št. 16, 15. maja 1989, na str. 28:

"Nasploh so bili komunisti izjemno spretni v politični taktiki, tako, da so vsa umazana dela - predvsem atentate in likvidacije v Ljubljani zanje opravljali Krščanski socialisti. Eden glavnih likvidatorjev, denimo, je bil Šiška".

"Šiška, šahist?

"Da, šahist; po vojni je dolga leta pijan blodil po Ljubljani. Njegov glavni šef je bil Zdenka Kidrič."

Če so izjave T. Kermavnerja in dr. S. Zupana verodostojne (demantijev še nismo zasledili!), se sprašujemo, kako morejo ti krščanski ljudje tako strupeno obsojati SAMOOBRAMBNA DEJANJA tistih, ki se nismo bili pripravljeni dati do zadnjega pobiti, ker smo verjeli, da imamo do življenja naravno pravico in krščansko dolžnost svoja življenja braniti. Ali niso bile ravno te likvidacije vzrok nastanka vaških straž in po italijanski kapitulaciji 8. septembra 1943. leta slovenskega domobranstva? Če teh ne bi bilo, bi se vsi Slovenci znašli v strnjenih vrstah protiokupatorskih sil, katerim smo se mi pridružili že 6. aprila 1941. leta.

Če ti krščanski politiki kaj zasledujejo očetovska navodila in mnenja svojega nadškofa, dr. Alojzija Šuštarja, bodo v njegovem intervjuju z "IN" (29. aprila 92 št. 55/56) lahko brali:

"Četrti pogoj (za spravo, op. ur.), ki se mi zdi še posebej s krščanskega vidika izredno pomemben, pa je, da si ne lastimo pravice nekoga obsojati, kakor, da smo mi postavljeni za sodnike nekega osebnega prepričanja".

Dobro bi bilo, če bi ti kristjani prebrali še Luka: 6, 39-42, kjer Kristus uči: ***"Kaj pa vidiš pezder v očesu svojega brata, bruna v Tvojem očesu pa ne vidiš. Hinavec, izvleči najprej bruno iz svojega očesa in potem glej, da izdereš pezder iz očesa svojega brata."***

Uredništvo S.D.

Med letošnjimi obiskovalci Slovenije je bila tudi pevska skupina FANTJE NA VASI iz Clevelanda, vsi rojeni v Ameriki. V Sloveniji so obiskali božje poti in kraje krute revolucije: Roga, Teharjev itd. Povsod so zapeli. Na pobudo g. Franka Stražarja iz Toronta,pa jih je povabil njegov bratranec Stane,da so imeli odlično predstavo tudi v znanem poletnem gledališču z naravnim akustičnim ambijentom, kjer so naravnost začarali domačine z kvalitetno predstavo v najbolj čisti slovenščini. Med poslušalci 700 glave množice je bil župan mesta Domžale mag.Ervin Anton Schwarzbartl, in dr. Stanko Busar, liberalni kandidat za predsednika predsedstva Republike Slovenije. Peli so na Studencu.

V O L I T V E

V Sloveniji bodo državne volitve - prve v samostojni Republiki Sloveniji. Če bo te dni parlament odobril volilni zakon, bodo po vsej verjetnosti še pred 23. decembrom, kot to določa ustava.

Pred volitvami bomo v demokratski Sloveniji podvrženi predvolilni in volilni kampanji, ko bodo stranke ljudstvu predložile svoje programe. To bo doba obljub, dostikrat neuresničljivih, kritike in oporekanja med različnimi pogledi na bodočo ureditev družabnega reda. To bo tudi doba, ko se bodo predstavniki strank obdelovali z resničnimi in polresničnimi obdolžitvami svojih političnih nasprotnikov, dostikrat čenč in obrekovanja , znane v naši novi domovini po imenom "character assassinations", ki dostikrat povzročajo vročo kri, če ne še kaj več. Ves ta 'cirkus' se končno zaključi z znanim 'VOX POPULI', ki odloči in tudi odgovarja za kakovost voditeljev za naslednja štiri leta.

Nekateri ta 'cirkus' gledajo s ciničnimi pripombami, drugi celo z apatijo, češ, kaj je to vse potrebno! Saj smo imeli pod prejšnjim režimom 45 let več reda, bolj mirno življenje, brez trenja. Pri tem pa pozabljajo, kam je spravil tak sistem enoumja fašistično Italijo, nacistično Nemčijo in komunistične dežele Vzhodne Evrope. Medtem pa stoji trdno (kljub volilnim viharjem) državna struktura Kanade, ZDA in drugih tradicionalnih demokratskih držav. Trenutni volilni viharji so pač zelo nizka cena za drugače zavidljiv demokratski sistem, ki je ustvaril prosperiteto in zagotavlja vse svoboščine, medtem ko je enoumje končalo v ruševinah.

Že v predvolilni kampanji smo opazili pojav volilnih napadov v pojmih - klerikalizem in antiklerikalizem - (po našem mnenju obojestransko pretiran). Problem izhaja iz dejstva, da se ena močnejših političnih strank v Sloveniji javno identificira s krščansko etiko in etiketo in tako ustvarja videz, da vodi svojo volilno kampanjo v harmoniji z uradno rimsko katoliško Cerkvijo. Tako postane Cerkev neupravičena tarča do vere indiferentnih in še zlasti nasprotnik strank. Ni slučaj, da se to dogaja ravno v času, ko slovenska Cerkev uveljavlja svoje upravičene zahteve, da se ji vrne premoženje, odvzeto pod prejšnjim komunističnim režimom, ki ga Cerkev rabi za vzgojo svojih kadrov. Sarkastične obtožbe, da se hoče Cerkev obogatiti na račun revežev, je jasno zelo krivična. Cerkveni gozdovi so bili vir dohodkov za financiranje cerkevnih aktivnosti. Bili so legalno Cerkveni, slovenski narod do 75% krščanski jih Cerkvi ne oporeka. Če bi se seveda našel kak drug način financiranja, bi bilo morda še bolje. Vsekakor pa te zahteve ne predstavljajo neki 'klerikalizem'.

Tudi ni klerikalizem, če Cerkev po 45 letih katakomb, ko je morala prenašati preganjanje, zapostavljanje in šikane komunističnih brezvercev, zahteva v demokratski ureditvi, da se ji vrnejo pravice, ki jih po načelih človekovih pravic pripadajo.

Prelat Janez Ev. Kalan definira klerikalizem (leta 1929) kot **nadvlado duhovščine**. Dr. I. Šušteršič, načelnik SLS, je leta 1922 definiral klerikalizem kot **"...politično stranko, ki se naslanja v prvi vrsti na Cerkveno hierarhijo in črpa iz nje moč. Cerkvena hierarhija je okostje klerikalne organizacije".**

Kdor pogleda današnje politične stranke, bo z lahkoto ugotovil, da danes **na Slovenskem take stranke ni!**

Krščansko demokratske stranke so bile tradicionalen pojav v Evropi že dobro stoletje, a v zadnjem času zgubljajo na svoji privlačnosti. V 'Sobotnem branju' (Slovenec) beremo, da so nekateri škofje v Nemčiji očitali vodstvu krščanskodemokratske stranke, "da je podpora njihovih poslancev pri sprejemu zakona o splavu dovolj velik vzrok za zahtevo Cerkve, da stranka izpusti pridevek 'kršcanska' in omeji svoje ime na 'ljudsko', kar bi bolj ustrezalo današnjim sekulariziranem razmeram. V Sloveniji imamo podoben primer. Vinko Ošlak piše v Cel. Zvonu, marec 92, da so skoraj vsi poslanci SKD volili za člen 55. ustave, v stiski, da bi omogočili v parlamentu sprejem nove ustave. Ta razlog človek še nekako razume, ne moremo pa razumeti, da nekateri stresajo obtožbe za ta zakon na druge stranke in določene osebnosti, pri tem pa zamižijo z očmi, ko pride do poslancev SKD.

Glede 'klerikalizma' bi pa radi omenili sledeče: Torontski nadškof, dr. Alojzij Ambrožič, v razgovoru z Catholic Register, dec, 7, 1991, pravi sledeče: **"Ko sem prišel v Kanado kot 18 letni fant in prvič izkusil kanadski katoliški način življenja, sem bil presenečen nad odsotnostjo klerikalizma. To je bil izreden fenomen za mene".**

Očividno je prevz. nadškof v svoji bistrosti takoj opazil, da so v Kanadi katoličani včlanjeni v **vse politične stranke**, ki v tej deželi niso ideološke, ampak programske.

V okrilju teh strank lahko potem kristjani (če so zavedni), zagovarjajo zakonodajo, ki ščiti verske vrednote. Tako v Kanadi kot v ZDA duhovniki dan pred volitvami iz **prižnic toplo priporočajo svojim vernikom, naj izpolnijo svojo državljansko dolžnost in volijo po svoji vesti**. Da bi kdo propagiral, naj volijo za gotovega kandidata, pa naj bo še tako 'katoliški', nikomur niti na pamet ne pride. Koliko nepotrebnih nesporazumov in nesoglasij bi bilo lahko odpravljenih, če bi tudi v Sloveniji uvedli tak demokratski sistem, ki bi ustvarjal sožitje, harmonijo in sodelovanje med Cerkvijo in civilno oblastjo ter med strankami samimi. Seveda bi za tak sistem bilo potrebno, da stranke v svojih naslovih **ne uporabljajo besede 'krščanska'**. Dober primer take stranke je npr. Slovenska ljudska stranka-Kmečka stranka, ki se v svojem manifestu izjavlja za: **narod, tradicijo in krščansko etiko** (Who? Where? What?), pa tega ne obeša na veliki zvon v svojem naslovu. Ker se to verjetno ne bo kmalu zgodilo, bo nujno, da katoličani poslušamo in sledimo navodilom metropolita in nadškofa dr. Alojzija Šuštarja.

V pogovoru z "IN" št. 55/56, 28. aprila 1991, podaja svoje mnenje o Cerkvi in političnih strankah, ko odgovarja na izziv vpraševalca, če ljudje napačno pojmujejo krščanskodemokratsko stranko kot nekako ekspozituro Cerkve. Dr. Šuštar: **"Žal so različni ljudje dobronamerno, ali zlonamerno pripovedovali ali podtikali take stvari. Krščanski demokrati so celo poudarjali rezervo, da bi ne napravili tega vtisa in se tudi niso nikoli obračali na nas po kakšne direktive. Včasih smo kakšne stvari v njihovem programu zvedeli informativno, veliko stvari sem izvedel šele iz objavljenega gradiva v sredstvih obveščanja, tako da se nismo nikoli pogovarjali, kako naj vplivamo na njihov program. Pogosto sem poudarjal, da so lahko kristjani v katerikoli stranki. To je njihovo osebno prepričanje. Podtikanje, da hoče priti Cerkev prek krščanskih demokratov do oblasti, je popolnoma neutemeljeno.**

Kakršnokoli primerjanje s položajem pred drugo svetovno vojno, ko je Cerkev zaradi tesne povezave s Slovensko ljudsko stranko, res imela zelo močan vpliv, je neprimerno. Takrat so se tudi duhovniki zelo angažirali. To pa se je spremenilo po II. Vatikanskem Cerkvenem zboru pred 25 leti, na katerem je čerkveni zbor izrecno poudaril, naj se škofje in duhovniki ne mešajo v politiko, to je stvar laikov, ljudi, ki so verni in sodelujejo na podlagi svoje strokovnosti."

Dne 14. avgusta je dr. A. Šuštar imel ponoven razgovor, ki ga je objavila Ameriška Domovina po Cleveland Catholic University Bulletinu. Tako odgovarja dr. A. Šuštar na vprašanje, če je res, da je Cerkev pred drugo svetovno vojno bila ožje povezana s poltičnim življenjem in da je to imelo negativne posledice.

Dr. A. Šuštar: **"Razmere pred 2. svetovno vojno se ne bodo nikdar ponovile. Veliko je sicer govora o klerikalizmu in delovanju duhovnikov v politiki. A ker je bil od 2. svetovne vojne II. Vatikanski koncil in je med ljudmi nova miselnost, je jasno, da se Cerkev, kolikor so to škofje in duhovniki, ne more in se ne bo udejstvovala v strankarski politiki. Pač pa imajo laiki dolžnost, da delujejo tudi v politiki. Zato je treba spodbujati kristjane, da se zavedajo svojih dolžnosti. Kristjani imajo možnost, da sodelujejo v vseh strankah in naj sami odločajo, v kateri stranki hočejo sodelovati. Od strank samih, od njihovih programov in od izvrševanja teh programov je odvisno, v katerih strankah morejo kristjani sodelovati, če hočejo res ostati kristjani."**

Če se bodo slovenski volilci držali nadškofovskih navodil, bodo poleg ustvarjanja medsebojne harmonije, tudi olajšali stališče Cerkve, da ji nihče ne bo mogel očitati klerikalizma.

S temi informacijami spremljajmo prihajajoče se volilno kampanjo. Ne propagande s prižnice za eno stranko, ne napadov na ljudi, ki zagovarjajo krščanski nazor. Volilci naj volijo pametno in preudarno, saj volijo tudi o svoji usodi za naslednja štiri leta.

Upajmo, da bodo Slovenci s civiliziranim vedenjem ponovno pokazali pred svetovno javnostjo, kot so to storili že v času invazije lansko poletje, da so kulturen narod, ki se zna vladati v demokratsko-politični areni.

A.K.

POHUJŠANJE

nadaljevanje s strani 1

danes njihovo vodilo. Malo v spremenjeni obliki. Ropajo slovenske gospodarske ustanove in si ustvarjajo privatna bogastva; si pa na drugi strani na vso moč prizadevajo, da bi pravi in zato tudi edini upravičeni lastniki zemlje, gozdov, hiš ter podjetij, posebno pa še Cerkev, dobili vrnjeno ali povrnjeno, kar so oni, komunisti izropali. Tudi to je ironija in ne samo sramota.

Imel sem priliko videti 'video' "Za resnični konec vojne", ki na svoj način prikaže slovensko domobranstvo, točneje usodo slovenskega domobranstva. Pričevanja preživelih iz Roga niso le pretresljiva, so nerazumljiva. Nerazumljiva, ker ni mogoče doumeti, da so slovenski partizani bili zmožni tolikšne krutosti in tolikšnega barbarstva. Kučanu gotovo ne more biti v čast, da na grobu samem, ni bil zmožen izreči besedo domobranec. Tisti komunisti pa, in to večina izmed njih, ki ne le pokole pač pa tudi način morij kratkomalo in celo s prezirom poimenuje "preštevanje kosti", so sokrivi umorov, sokrivi tistih usod, ki smo o njih slišali, da so slovenski komunisti izenačili glave z rameni. Ni je živali, ki bi bila temu podobna. Maček pa in Ribičič (ne edina!), Maček v osebnem pogovoru, Ribičič pa ob drugi priliki (intervju v "Mladini"), nimata niti toliko sramu in čuta dostojnosti, da bi ta zverinstva obžalovala. Če kdo, ta dva zaslužita, da bi za to odgovarjala pred sodiščem. In morda celo takim, ki sta ga uprizarjala ona dva sama (t.j. ljudska), namreč, da sta kriva, predno je obtožba zaključena. Ni revanšizem, ki tu stopa v ospredje, v ospredje stopa gnus do teh ljudi, gnus do Mačka, gnus do Ribičiča in gnus do vseh, ki ne vidijo potrebe obžalovati zverinstev zmage pijanih partizanov ob zaključku vojne.

Pohujšanja v dolini Šentflorjanski, v današnji slovenski državi, niso navadna ironija. Norčevanje volitev in njihovih izidov, norčevanje volilnih postopkov, opravičevanje zločina in njenega malikovanja (prim. Narte Velikonja!), potvarjanje resnice tudi v obliki nespametnega in neumestnega klica o zaustavljanju desnice, s katerim se je osmešila Spomenka Hribar, vse to in vključno neumestnosti ministrov, ali pa samo zlagano bahanje o osvoboditvi Trsta (sic!), odjeknejo žalostno v zunanjem svetu. Le kako morejo komunisti govoriti o osvoboditvi Trsta, ki ga je Kardelj že med vojno odpisal in ko so oni in edino oni krivi, da je Župančičevo vprašanje, še vedno vprašanje, ki mu je odgovor žalosten opomin. Da, "Kaj bo z vami, vi, mejniki štirje...?"

Seveda, komunisti hočejo, da se vse pozabi. Še posebno, da se pozabi dejstvo, ki ga Janša pogumno prikaže: komunisti so nasprotovali ostvarjenju slovenske države in so, mutatis mutandis, zakrivili narodno izdajstvo.

Čas je, da si nalijemo čistega vina in pogledamo resnici v obraz. Slovenska država ni nastala čez noč in sama po sebi. Če bi bilo po volji komunistov, je ne bi imeli nikoli. Ko pa je nastajala, je bil njen največji in tudi najbolj nevaren nasprotnik jugosl ovanska vojska. Ta je bila glavni sovražnik Slovenije ne samo v času desetdnevne vojne lani, marveč ves čas, odkar je Jugoslavija nastala, srbska vojska pa že prej. Ne pozabimo primer koroškega plebiscita! Ne pozabimo pa tudi, da so bili sestavni del jugoslovanske vojske tudi slovenski partizanski odredi. Že samo kot taki, se niso v prvi vrsti borili za slovensko stvar in gledano nazaj, niso bili slovenski narodni borci, prej izdajalci, ki so se pridružili protislovenskim vojaškim formacijam, Sloveniji sovražni vojski, ki so ji, vsaj v tistih letih, botrovali v prvi vrsti Sovjeti.

Zamisel slovenske države sega v sredo prejšnjega stoletja in je med drugo svetovno vojno začela dobivati otipljivo obliko, a to ne med partizani ali v okviru komunistične partije. Če so tudi domobranci, prav tako kot partizani, imeli zunaj slovenskih prilik svojega botra, so pa bili edina slovenska narodna vojska in je smešna trditev, da so se partizani borili za slovensko stvar, domobranci pa ne. Ravno partizani so se borili, po naročilu partije, v kolikor se niso za partijo, za sovražnike Slovenije, to je jugoslovansko vojsko. Domobranci se niso! Če so sprejeli pomoč od Nemcev, še vedno drži, da so se borili za slovensko stvar, med tem ko so se partizani za Jugoslavijo, ki je, in danes se je to neizpodbitno dokazalo, protislovenska. Gledano iz današnjega vidika, partizani, ne le da niso bili narodna vojska, kar so domobranci bili, marveč so se prodali Jugoslaviji. In kam neki to meri?! c.m.

Z VSEBINO ČLANKA DELNO SOGLAŠAMO! ured.

nadaljevanje s strani 2

Upamo, da so fantje in dekleta skupine France Marolt imeli med nami prijetno bivanje. Sprejeli smo jih z veselim in prijateljskim srcem. Po enomesečnem obisku pri Slovencih v Združenih Državah Amerike in v Kanadi, jim ob vrnitvi v Ljubljano želimo mnogo novih uspehov in novega snidenja. Anica Resnik

Zgoščeno poročilo nekega podeželskega lističa:

Srečanje predstavnikov krajevnih odborov SKD

V četrtek popoldne, 23. julija 1992, je bilo v Ljubljani srečanje predstavnikov krajevnih odborov SKD. Polna velika dvorana Občine Šiška je dokaz, da smo takih srečanj pogrešali.

Na srečanju nam je najprej predsednik SKD, g. Lojze Peterle, predstavil delo stranke:

- Poročal je o svojem obisku pri Slovencih v Argentini. Na njihovo globoko slovensko pripadnost kaže dejstvo , da še tretji in četrti rod Slovencev, ki živijo tam, govori slovensko. Nadalje je poročal o njihovih gospodarskih in kulturnih uspehih.
- SKD imajo tesne stike s sorodnimi strankami v Evropi in z njimi tudi aktivno sodelujejo.

Na poti v Argentino se je g.prof. Peterle ustavil mimogrede (za 10 dni) tudi v Kanadi

SSK

V Slovenčevi prilogi "Sobotna branja", dne 22. avgusta t.l. str.18, ocenjuje Aleksij Pregarc dosedanje (ne)uspehe Svetovnega slovenskega kongresa.

Že v začetku izraža mnenje, da bi "invalid" SSK moral ostati dalj časa pod strogim nadzorstvom v inkubatorju. Pisec, ki si je od Kongresa veliko obetal in sodeloval pri njem od vsega začetka (na Dragi l.1990), kritizira avtomatično dviganje rok pri glasovanju za statut, namesto da bi člene natančno in vešče pretehtali. Nato dobesedno nadaljuje:

"V svojem debatnem prispevku sem zbrani množici v dveh delih nasul natančno sestavljena opozorila na vse tisto, kar bi moralo gibanje (v tržaškem zamejstvu) posebej vsebovati, da bi zajelo večino nerednih vprašanj in njihove rešitve za vesoljno slovenstvo ter iztrebilo vse, kar bi nas oviralo in ustavljalo naš polet. Predvsem pa naj bi odprlo vrata našemu samoizpraševanju, ker smo doslej tako površno in pomankljivo delovali za slovenstvo. V tem smislu bi morali poiskati čim bolj zavzete, s čim manj sebičnosti prežete, ponosne in dobre ljudi, ki bi s časoma prebili majhnost slovenstva, ustvarili SSK in projecirali njegov vpliv svetovni areni narodov..."

"Izmed ljudi, ki so se prerivali (tudi iz radovednosti ali golega pomilovanja) v prostoru in času ustanovitve SSK", *nadaljuje pisec,* ***"...je bilo nič koliko posameznikov, ki bi jih v tistem trenutku stežka imenoval ustanovni člani, vsaj ne, kar zadeva tržaško konferenco. (Samo za tržaško? Op. ur.) "Na eni strani stara, zasidrana nomenklatura, ki ima še trdno v rokah gospodarske vzvode, na drugi nekaj donkihotov, vmes pa prikrito povzpetništvo...., same sopomenke nezdružljivega združevanja, z imperativom soglasja in medsebojnega neprepiranja. Pa ljubljanska srenja, zazrteži, kot so še vedno Blažič, Miklavčič, Habjan (očividno Vlado, op. ur.), in nekateri drugi..."***

"Kasneje sem vstopil v Deželno konferenco in ob tem spet nanizal vprašanja, ki bi jih Kongres moral konkretno resevati, ne glede na tako ali drugačno vlado v Sloveniji. Kongres bi moral namreč postati najkakovostnejši sobesednik slovenske oblasti, moral bi postati katalizator slovenskih prizadevanj po svetu in sam njihov odsev. Vanj bi morali vstopiti znani gospodarstveniki in tehnologi, ki bi zares delovali v dobro slovenskega gospodarstva, v njem bi morali delovati sodniki in razsodniki slovenske poti v demokracijo, poroki demokratične prihodnosti domovine Slovenije. Zlasti pa bi se kongresisti morali zavzeti za takojšnjo podelitev in vračanje slovenskega drzavljanstva vsem, ki so ga tako ali drugače izgubili. To ne bi bili več seznami osumljencev *(katerih tudi g. Peterle ni* razveljavil *op. ur.)* ***podobni onim iz raznih Izseljenskih zvez in Matic, temveč seznami naših ljudi, ki jim je enoumje zanikalo temeljne pravice in vzelo čast"...***

"Pri tem nikakor nisem mogel prezreti *(nadaljuje pisec)* ***zdomske politične emigracije, ki je vsekakor imela v Dragi najširše in najbolj naklonjeno poslušalstvo; emigranti so prav tako narekovali svoje pogoje, pogumno in drzno. 40 ali celo 45 let izgnanstva je dovoljšnje trpljenje (berite Danteja!) za še tako huda dejanja, če bi jih sploh naredili... Spravo pa so ob enakih pogojih že vsi ponujali".***

To so nekatere misli iz zgoraj navedenega članka. Mi bi se pa za hip ustavili ob zadnjem navedenem stavku: **"Spravo pa so ob enakih pogojih že vsi ponujali".** Tako A. Pregarc.

Čeprav smo bili več kot eno leto vezani na časnikarsko etiko, da na prošnjo Izvršnega odbora SSK nismo svojevoljno komentirali o tako imenovani **"DOMOBRANSKI RESOLUCIJI"**, smo po enem letu molka prisiljeni povedati resnico in jo dati v pretres slovenskemu narodu.

Ena najvažnejših točk na agendi zasedanja SSK v Ljubljani, lanskega junija, je bila, se zdi, iskrena želja najbolj vidnih organizatorjev Kongresa, skušati po 45 letih priti do neke "sprave", ki bi zadovoljila večino Slovencev. Da bi sodelovali pri tej "spravi", smo se številni Slovenci iz diaspore, še posebej na prizadevanje glavne organizatorke SSK, gospe Spomenke Hribar, po resni presoji in iskrenosti, Kongresa udeležili, da bi se na približevajoč o proklamacijo Slovenske države, vsi združeni in čim bolj enotni, pripravili. Naš časopis je to idejo propagiral z geslom: **SALUS REPUBLICAE SLOVENICAE - SUPREMA LEX!** Na Kongresu samem smo z veliko truda in potrpežljivosti prišli do formule, ki je bila sprejemljiva gospe Spomenki, ljudem iz Nove Slovenske zaveze (dr. T. Velikonja in drugi!) ter vsej diaspori. Ni pa bila po volji (od vseh navzočih) sodniku g. Miklavčiču (sedanjemu predsedniku SSK matične konference in istočasno podpredsedniku Slovenske krščanske demokracije), kakor tudi ne g. Blažiču, osebi, ki ima veliko povedati tako pri Kongresu kot pri SKD. Prvi je oporekal veljavnost Resoluciji, češ , da ni dobila 70% potrebnih glasov (119 'ZA' in 24 'PROTI'), drugi je pa bil mnenja, da brez OBŽALOVANJA ZA KOLABORACIJE IN PRISEGE HITLERJU NI SPRAVE. Tem mnenjem se je pridružil še predsednik Kanadske konference, ki je v imenu vseh 13 članov, delegatov SSK iz Kanade, poslal pismo na Glavni odbor SSK da njegovi delegati pri tej Resoluciji niso sodelovali, ker so morali v tistem času prevajati neke važne dokumente (vseh 13?), in sploh, da predmet sprave ni spadal na Kongres.

RESOLUCIJA O DOMOBRANSTVU

SPREJETI PREDLOG

V skrbi za pomiritev v slovenski družbi in spravo v narodnem občestvu, upoštevajoč nujnost, da mora biti vsem Slovencem vrnjena domovina z vsemi pravicami in častmi, Svetovni Slovenski Kongres verjame, da so slovenski domobranci izhajali iz domoljubnih nagibov, kolikor so se po vesti upirali revoluciji, ki je predstavljala prevrat temeljnih, osebnih in družbenih vrednot. Verjame, da sta bila njihov nagib in namen legitimna in je torej oznaka - narodna izdajstva - krivična.

O tej Resoluciji je pozneje Kongres debatiral še trikrat (v nov. 91. v Celju, spomladi 92. v Celovcu in junija 92. zopet v Ljubljani), pa se dosedaj ni prišel do dokončnega zaključka. Zanimivo je to, da je kanadski vodja delegacije smatral za umestno napisati, da predmet SPRAVE sploh ni spadal na Kongres, ko je pa vendar z navdušenjem, stoje vzpodbujajoč, osamljen, neuspešno še druge udeležence Glavne skupščine pozival, naj še oni odobrijo novo ustavo, katera v tretji točki, čl. 2 Preambule navaja med cilji SSK 'narodno spravo' stoje, s ploskanjem. Kje je logika?!

Nismo se mogli otresti občutka, da je to navdušenje prihajalo bolj iz zadovoljstva, da ustava ni sprejela amandmaja delegata SLOVENSKO-KANADSKEGA SVETA, naj SSK postane krovna organizacija, ne izključno organizacija posameznih članov in naj se v državah, kjer bi bilo težko organizirati skupen Kongres, dovoli začasna organizacija paralelnih konferenc, ki bi lahko med seboj tekmovale pri delu za Kongres, kar bi lahko vodilo pozneje do ene same organizacije. Da je bil predlog ovržen, smo sprejeli v demokratskem duhu - večina odloča.

Poznejši dogodki so pa pokazali, da če bi imeli v Kanadi dve paralelni organizaciji, bi se SSK lako ponašal z več kot 50 člani, kot se jih je udeležilo Občnega zbora kanadske SSK 24. maja t.l.. Upamo, da bo dalo to dejstvo mnogim misliti, mi se pa našega predloga ne sramujemo. Seveda, po vseh teh dogodkih ni upati, da bi se SLOVENSKI-KANADSKI SVET podredil "kongresnikom". V prisilo v demokratski Kanadi ne verjamemo.

A.K.

Župnijska hranilnica in posojilnica "Slovenija"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše, avtomobile, potovanja, študij itd. Vaši prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

Poslužite se naše slovenske finančne ustanove!

URADNE URE

na Manning Ave., Toronto

Torek – sreda 10 a.m. – 3 p.m.
Četrtek – petek 10 a.m. – 8 p.m.
Sobota 10 a.m. – 1 p.m. Tel.:531-8475

na 739 Brown's Line, Toronto

Torek – sreda 10 a.m. – 3 p.m.
Četrtek – petek 12 p.m. – 8 p.m.
Sobota 10 a.m. – 1 p.m. Tel.:255-1742

v Hamiltonu pri sv. Gregorju Velikem

Vsak petek od 4h do 8h zvečer. Tel.:561-3952
Sobota – 10a.m.-1p.m.

Živkovu sedem let zapora

Sofija — Nekdanjega bolgarskega voditelja Todora Živkova so zaradi manipulacij z državnimi skladi obsodili na sedem let zapora.

Todor Živkov Teletoto: Reuter

Po osemnajstmesečnem procesu so 80-letnega Živkova spoznali za krivega zaradi nakupa dragih stanovanj in zahodnih avtomobilov za člane svoje družine na račun države, v skupni vrednosti 24 milijonov dolarjev. Neka druga obtožnica pa tega nekdanjega bolgarskega voditelja še vedno bremeni podpiranja terorizma tretjega sveta, diskriminacije turške manjšine v Bolgariji, postavitve delovnih taborišč, podobnih tistim, v nekdanji Sovjetski zvezi in uničenja bolgarskega gospodarstva. Reuter

Za barantanje s stanovanji in avtomobili je bolgarski voditelj dobil sedem let zapora. Kakšno kazen so pa zaslužili naši komunisti, ki so barantali z življenji?

IZ PISARNE PREDSTAVNIŠTVA MINISTRSTVA ZA ZUNANJE ZADEVE REPUBLIKE SLOVENIJE V TORONTU, KANADA

Republika Slovenija
MINISTRSTVO ZA INFORMIRANJE

Ljubljana, 12. avgusta 1992

OBVESTILO O RAZSTAVI SLOVENIJE NA "CANADIAN NATIONAL EXHIBITION" V TORONTU V KANADI

V okviru programa promocije Slovenije za leto 1992 Ministrstvo za informiranje pripravlja predstavitev Slovenije v Kanadi, v Torontu, na sejemskem prostoru Canadian National Exhibition (CNE), v času od 19.8. do 7.9.1992. Razstavni prostor Slovenije bo v mednarodnem paviljonu in bo obsegal 14 m^2. Po podatkih CNE v tem času obišče sejemski prostor več kot milijon obiskovalcev iz Kanade in ZDA.

V mestih Toronto, Hamilton, Mississauga in Cleveland, ki ležijo poleg ali v bližini jezera Ontario, živi več kot 150.000 Slovencev prve, druge in tretje generacije izseljencev. V tem prostoru doslej še ni bilo samostojne razstave Slovenije, zato upamo, da bo novica o slovenskem razstavnem prostoru močno odmevala med našimi rojaki in da bo čimveč Slovencev obiskalo slovenski prostor v mednarodnem paviljonu na CNE.

Predstavitev Slovenije bo obsegala splošne informacije za slovenske izseljence v Kanadi in ZDA, turistične informacije za Slovence, Kanadčane in Američane, poleg tega pa bo nekaj slovenskih podjetij poslalo v Kanado svoje izdelke, ki bodo naprodaj na sejemskem prostoru.

MINISTRSTVO ZA INFORMIRANJE

Republika Slovenija razstavlja na CNE

Od leve na desno stoje:
Ga. Andreja Kacin, g. Jelko Kacin, minister za informacije,
Ga. Branka Jamnišek, njegova svetovalka,
Darja Keber-Hughes, ga. Mili Kus.

VINKO LEVSTIK DOMA

Znani goriški hotelir, mecen, domobranec, posebno znan po tem, da je bil dolga leta na listi domnevnih vojnih zločincev, je obiskal Slovenijo dne 23. avgusta 1992.

Še pred obiskom so nekateri krogi, posebno borci, pritiskali na vlado, da se ta obisk prepreči. Niso uspeli. Vlada, notranja uprava, nista klonili. Levstik poroča, da ga je na italijansko-slovenski meji hotel ustaviti neki komunist. Policija ga je odstranila. Prvaki Liberalne stranke , Gros, Malenšek, Starman, so spremljali Levstika v Ljubljano, kjer je imel nagovor pri Lipi sprave. Po tem javnem nastopu je sledil privatni obisk v Rogu in pri materi, ki je slavila 90 letnico rojstva.

Za Vinkota Levstika je s tem obiskom zaključena pot političnega emigranta.

Odgovor dr. Slavka Gabra Slovenski školovski konferenci

Minister Republike Slovenije za šolstvo in šport dr. Slavko Gaber je v odgovoru na pismo Slovenske školovske konference z 11. avgusta letos opozoril na spremembe v šolstvu, ki so bile storjene v zadnjem času, še posebej pa na odpravo "ideološkega nasilja".

"V preteklih letih smo v Sloveniji na področju šolstva kljub odporom uspeli narediti več korakov v smeri odpravljanja "ideologije" iz šol. Uspešno smo zaustavili prizadevanja v zvezi s t. i. jugoslovanskimi skupnimi jedri, ukinjen je bil izrazito ideološki predmet samoupravljanje s temelji marksizma, vzpodbudili smo vključevanje vedenj o religijah v šolske sisteme, ..." piše v pismu minister Slavko Gaber.

Dr. Gaber na koncu še izraža upanje, da se bodo sestali ustrezni predstavniki vlade in parlamenta skupščine R Slovenije ter Slovenske školovske konference in se o teh stvareh pogovorili.